

Rudar

Leto III. Štev. 6

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE

31. marca 1962

XXVI. redno zasedanje centralnega delavskega sveta

Člani našega centralnega delavskega sveta so obravnavali v petek 16. marca 1962 družbeni plan za leto 1962. Pomočnik direktorja tov. Jeriha Avgust je obrazložil smernice naše poslovne politike in pokazal — na podlagi obsega proizvodnje, količinskih in vrednostnih pokazateljev ter predvidenih učinkov — kakšne in kolikšne naloge nas čakajo v tem poslovnem letu. Razgovor o družbenem planu je potrdil, da se kolektiv zaveda svojega položaja, ki mu ga odpirajo nedavne gospodarske in idejno politične spremembe v našem gospodarskem sistemu.

Člani centralnega delavskega sveta so družbeni plan za leto 1962

potrdili, hkrati pa dali koristne napotke za ukrepe, ki naj zagotovijo izpolnitev družbenega plana.

Inventura za minulo poslovno leto je bila v mnogočem skrbneje opravljena kot v preteklih letih. To so ugotovili člani CDS, ko so poslušali poročilo Centralne koordinacijske komisije o izvedbi inventure. Poslovanje in promet z materialom je zadovoljivejši kot doslej, vendar so sklenili, naj uprava rudnika še zaostri to službo, da bi dosegli, da ne bo inventurnih razlik.

Sedanjemu Centralnemu delavskemu svetu poteče mandatna doba. Po predpisih, ki veljajo za volitve v samoupravne organe in v

zvezi z odlokom volitev je sklenil, da bodo volitve v naše samoupravne organe v četrtek, 19. 3. 1962. Imenoval je tudi Centralno volilno komisijo in jo zadolžil za izvedbo teh volitev. Člani te komisije so: Dolar Franc, Koren Viljem, Pocajt Slavica, Aljaž Jože in Zupanc Franc. Tudi člani komisije za pripravo seznamov volilcev so bili imenovani. Ta komisija je 6-članska. V njej so tovariši Volk Jože, Hudomal Anica, Dermol Adela, Velbe Milan, Rak Ela in Jamnišek Silva. Obe komisiji imata polne roke dela. Volitve bodo izvedene po volilnih enotah. Teh je devet, se pravi, toliko, kolikor je ekonomskih enot in obračunskih enot. Priprave so v teku in bodo o njih poročali. Na tem zasedanju je Centralni delavski svet potrdil pravilnik požarnovarnostne službe na zunanjih objektih našega rudnika. V prihodnji številki »Rudarja« bo objavljeno njegovo besedilo, hkrati pa še kot njegov sestavni del — pravilnik o nagrajevanju predavateljev in članov gasilske čete rudnika.

Tone ROMIH
Predsednik CDS

kolektiva in ekonomske enote.

Na kak način je treba delati, da je čim manj poslovnih in materialnih stroškov? Vsak delavec mora biti že toliko politično razgledan, da ve zakaj dela, da je dolžan ustvarjati čim večji dohodek, ker le na tak način bo zagotavljal sredstva sebi in skupnosti kot celoti. Pri tem pa so seveda nujno potrebni politični in tehnični pripomočki, da ne bo delavec trpel toliko fizično, temveč se bo torišče dela preneslo na umsko delo.

V tem zavestnem pogledu pa nam danes še dosti manjka, če pogledamo samo razdelitev čiste ali osebne dohodka posameznih kolektivov. Opazimo namreč, da se še zelo malo posveča pozornosti po obnovitvi in izboljšavah ter rezervnih skladov, pač pa so si večina razdelili denar med seboj. To so bila večinoma podjetja, ki so imela važne artikle za široko potrošnjo in so se na podlagi slabe družbene kontrole avtomatsko neopravičeno dvigale cene. V to sredino bo prej kot slej morala poseči družbena kontrola in samo delo delavskega samoupravljanja. Če take negativne pojave, kar jih ni malo, pogledamo, vidimo, da manjka zavest ljudi in da bo potrebno priti do tega, da bo za enako delo — enako plačilo.

Nadaljevanje na 3. strani

POMEN EKONOMSKE ENOTE IN DELITEV DOHODKA

V naši socialistični državi je nujno prišlo do raznih političnih sprememb v gospodarskih organizacijah. Še bolj je to prišlo do izraza po 26. juniju 1950. leta, ko se je državna ureditev in njeno diriganje v gospodarskih organizacijah skoraj v celoti preneslo na delavsko samoupravljanje. Iz leta v leto so naši delavci vedno bolj zainteresirani za čim večji materialni učinek, kar nam seveda izboljšuje življenjski standard. Vedno bolj se je širila družbena zavest slehernega delavca do skupnosti. Tako smo v tem obdobju 10-letnega delavskega samoupravljanja imeli več načinov plačevanja osebnih dohodkov. Imeli smo več let mezdno administrativno plačevanje po raznih pravilnikih, ki jih je določil Zvezni zakon, nato okrajni sindikalni sveti. Potem smo prišli še na osnovno celico, to je občino. Brez take stopničaste ureditve seveda nismo mogli naprej. Praksa je nujno pokazala, da bo treba še spremeniti način plačevanja in

sicer delavca nagraditi po delovnem ekonomskem učinku. Ta način nagrajevanja bo bolj zanimal vsakega posameznika v kolektivu in v raznih organizacijah. Tako smo prišli v letu 1960 na nov sistem, ki je še bolj demokratičen in pravičnejši sistem (ekonomske enote). V tem načinu bo sleherni delavec lahko prišel do izraza in se res počutil odgovornega, da je sam upravljal in izvrševalec podjetja ali dotične celice (ekonomske enote). Izvoljeni so bili obratni delavski sveti. Prej ODS ni mogel obravnavati in videti vsake malenkosti, kar bo sedaj možno na ODS. Na tak način so se večji kolektivi razdelili na manjše kolektive po obratih. Tako so nastale proizvodne EE in obračunske EE, to so predvsem neproizvodne celice, ki pa so za normalno obratovanje nujno potrebne. Vsaka EE ima svoje knjigovodstvo in beleži svojo proizvodnjo. Ima tudi kompetence, da izvoli razne komisije za kontrolo in postavljanje nor-

mativov in določa cenike del. Vsaka EE je kompetentna, da na svojem zasedanju obravnava razdelitev finančnih sredstev ustvarjenega čistega dohodka svoje EE. Da je prišlo do te zdobljenosti je bilo seveda nujno. Na področju delitve osebnih dohodkov smo namreč zaostali za napredkom socializma. Sredstva kolektivov so se količinsko povečala in s tem se je razširilo tudi njihovo obzorje. Novi sistem vnaša v delitev načelo, da je delež kolektiva oziroma ekonomske enote tem večji, čim večji in čim višji dohodek ustvarja. To se pravi, da sistem deluje stimulativno v ekonomskih enotah. Postal je jasno, da star mezdno-administrativni način plač delavcem v socialistični družbi ni bil več prilagojen današnjemu sistemu. Danes ima vsak izvoljen upravljalac v podjetju pravico odločati o delitvi osebnih dohodkov. Vsak mora vedeti kako delujejo razni družbeni instrumenti, kako se ustvarja narodni in čisti dohodek

V današnji številki:

- Rezultati ciklusa
- Strleci! Pozor!
- Problem prevoza jeklenega oporja
- Delokrog in del. mesto social. delavca
- Marksistična filozofija
- Delavska univerza
- Kaj smo videli v gledališču
- Ob »Nepokopanih mrtvecih«
- Nove knjige
- Takšni so otroci in takšni smo mi
- Sport
- Vsem hišnim svetom
- Personalne vesti
- Skozi vihar

REZULTATI CIKLUSA

Ker se je o tej temi že precej razpravljalo v našem glasilu in še več mimo njega po raznih sestankih, raportih in konferencah bo prav, da to stran obdelamo tudi po tehnični plati in jo prikazemo v številkah, kar bo najbolj realno.

Kot že povedano je naša želja s čim manjšim naporom in čim manjšimi stroški, nakopati čimveč premoga. Ti pogoji so s ciklusom dani ker se nam:

- skrajša odkopna fronta — s tem odpade del mehanizacije,
- ostalo mehanizacijo bolje koristimo,
- prihranimo podporje.

Nekaj teh pogojev smo dosegali že izkoristili, če primerjamo povprečke leta 1961, s povprečki mesecev januar in februar 1962. Za primerjavo vzamemo naslednje kriterije:

1. Število dni na odkopih — dnevno
2. Dolžina odkopne fronte — dnevno
3. Učinek ton/dnino
4. Povprečni napredek odkopne fronte — mesečno
5. Izkoriščanje odkopne fronte ton/m
6. Število prestavil odkopnega transporterja — mesečno
7. Število prestavil v ciklusu — mesečno
8. Dobrina odkopne fronte na eno dnino — na dan

Leto 1961

1 2 3 4 5 6 7 8
571 929 10.20 19.26 6.27 225 ? 1.63

V mesecu januarju 1962, ko smo začeli resno misliti na delo v ciklusu so ti rezultati že precej drugačni.

1 2 3 4 5 6 7 8
621 807 10.35 24.25 7.95 268 106 1.30

Še boljše rezultate smo dosegli v februarju 1962 in sicer:

592 726 10.43 26.88 8.50 271 165 1.23

1 2 3 4 5 6 7 8
Kakor vidimo se je odkopna fronta zmanjšala, gostota obložitve povečala in s tem vzporedno povečal učinek in izkoriščanje odkopne fronte, kar je naš cilj. Poleg tega naj navedem kot primer, da se pri skrajšanju odkopne fronte za 120 m prihrani 50.000.000 na jekleni podgradi, električni energiji, vzdržbi, amortizaciji, investicijskem vzdrževanju, obrestitih na poslovni sklad itd.

Vsekakor so to rezultati, ki jih ne moremo podcenjevati, posebno še, če jih primerjamo z dnevno proizvodnjo, ki je znašala:

V letu 1961 pri 571 dneh dnevno 5.825 ton.

V januarju 1962 pri 621 dneh dnevno 6.426 ton.

V februarju 1962 pri 592 dneh dnevno 6.173 ton.

Vendar se nam pri tem pokažejo tudi pomanjkljivosti katerih ne smemo prezreti.

Res je, da smo v primerjavi z letom 1961 dosegli večje število prestavil v ciklusu v januarju in februarju 1962, konkretno — januarja 39.55 odstotkov — februarja 60.88 odstotka. Res je pa tudi, da smo znižali višino etaž od 7.10 m v letu 1961 na 7.00 m v januarju in 6.45 m v februarju. Z drugimi besedami, pustili smo dvigniti odkopne transporterje za

0,65 m, oziroma smo pustili premog, ki smo ga imeli tako rekoč »na krožniku«, da nam ga je zasula jalovina. Tega premoga je v januarju 5.600 ton v februarju 7.400 ton. (Za leto 1961 ni podatkov.) Še eno primerjavo imamo za to našo slabost. V letu 1961 smo dobili iz enega prestavila 610 ton, v januarju 1962 599 ton in februarju 1962 546 ton. Ta rezultat je porazen in je naloga nas vseh, da se z odkopi držimo tal etaž, in da strope res čisto pobiramo. Bogaštvo, ki ga na ta način izgublja-

V letu 1961 je znašala pri učinku 10.20 t/dn 100% dnina 1.437 dinarjev.

V januarju 1962 je znašala pri učinku 10.35 t/dn 20 grupa 1.549 dinarjev.

V februarju 1962 je znašala pri učinku 10.43 t/dn 20 grupa 1.598 dinarjev.

Vidimo torej, da se zaslužki dvigajo hitreje kot učinki ker je nagrajevanje progresivno. Razmerje v % je naslednje:

Učinek	Zaslužek 100% dnine
1961 = 10.20 t/dn = 100%	1.437 din = 100%
Januar = 10.35 t/dn = 101.47%	1.549 din = 107.79%
Februar = 10.43 t/dn = 102.25%	1.598 din = 111.20%

mo, ni last posameznikov, ampak skupnosti in smo zato dolžni take izpade preprečiti.

Mislím, da bo prav, če k tem rezultatom dodam še rezultat zaslužkov, ki so se v primerjavi z učinki gibalí takole:

Pri tem moramo upoštevati spremenitev cenika akordnih postavk, ki se je izvršil v letu 1962. Vendar številke so tu in nam kažejo jasno sliko o vrednosti ciklusa.

V. S.

PROBLEM PREVOZA JEKLENEGA OPORJA V JAMI

O prevozu jeklenega podporja v jami je tudi potrebno, da spregovorimo par besed, ker to je tudi delo katero je nujno. Poleg evidence se vršijo odvozi pokvarjenega podporja iz delovišč v delavnice in obratno, kar tudi zahteva gotove spretnosti, od ljudi, ki so pri tem zaposleni. Mislím, da so ti prevozi težji od prevoza lesa z ozirom na material. Okvare podporja na deloviščih in precejšnja izmenjava istega, zahtevata precej prevoza in časa posebno še takrat, če so dovozne proge v jami tesne in če imajo iste slab tir. Če pogledamo na katerokoli etažo vidimo marsikje slab tir. Vzrok temu so razni jamski pritiski in dviganje tal. Intenzivno popraviljanje tira bi zelo olajšalo prevoz jeklene podgrade, lesa in vsega drugega materiala. Dogajajo se zelo pogosti primeri, da pri vožnji ljudem voziček ali »cicka« iztirita in padeta s tračnic popolnoma na tla. Če je voziček prazen je rešitev hitra, če je v istem naložen ma-

terial je dviganje na tir precej težavno, tu pride do izraza jeza in nejevolja dotičnih ljudi, ki to delo opravljajo.

Na primer, če pri dviganju vozička z materialom zamudita dva človeka pol ure, često pri takem dviganju jih pomaga več, to je zamuda 1 uro in mislim, če bi bil tir v redu, bi v eni uri lahko pripeljala material do kraja, odvisno od dolžine poti in se vrnila po novega. Vzroki temu so različni — razširjen tir, ali pa da so tračnice pri spojih preveč narezane druga od druge ali pa da so že kretnice na odcepah slabe. Čestokrat se pojavijo prevrnjene tračnice, katere je treba takoj popraviti, ker ni možen prevoz naprej. Vzrok, da se tračnica prevrne je v tem, da je slabo pribita ali pa so že toliko stari in strohneli pragovi, da ne vzdržijo ter se pod težo tračnic zvijajo, ti so nujno potrebni izmenjave. Najbolj težaven prevoz jeklenega oporja je iz 91. etaže zaradi talnine, dočim je kronina za

Strelci! Bodimo previdni!

Postati dober strelci ni lahko, kajti naše delo zahteva veliko pozornost pri upoštevanju varnostnih predpisov, ker že majhna napaka lahko napravi veliko zlo rudarski družini in kolektivu.

Zato so tudi na to delovno mesto postavljeni samo starejši rudarji z več letno prakso v jami in zato potrebnim opravljenim izpitom. Pri tem pa ne smem pozabiti na to, da je uprava rudnika dala možnost, da se tudi mlajši rudarji usposobijo za strelce. To so predvsem takšni, kateri zaradi bolezni niso sposobni, da bi lahko opravljali fizično težje delo.

Delo strelca je na prvi pogled res lahko, čeravno pa ni tako, ker nas veže vrsta predpisov, katere moramo dosledneje izpolnjevati, da kaj ne zgrešimo pri opravljanju službene dolžnosti v jami.

Dragi rudarji! Spomnimo se nekaj let nazaj na veliko rudarsko nesrečo v premogovniku Raša. Potem pa 11. marca 1961. leta v Zagorju, ko smo se poslovili od 13 tovarišev rudarjev.

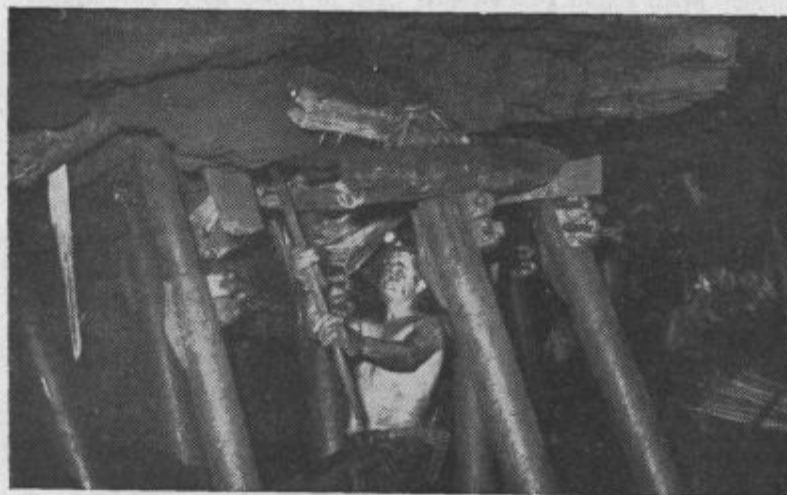
Pred nekaj dnevi pa smo zopet čitali po časopisih in poslušali poročila o veliki rudarski nesreči v Nemčiji, katera je zahtevala preko 300 žrtev. Ta nesrečni plin prinaša rudarskim družinam mnogo gorja in solz, ker otroci ostanejo brez očet, žene brez možev, rudnik pa brez rudarjev in rudarskega razpoloženja.

Saj si sploh ne morem zamisliti, kako bi mogel pogledati na družino ponesrečenega tovariša, če bi sam zagrešil. Zato bodimo previdni in izpolnjujmo varnostne predpise, ker ne vemo kje nesreča počiva.

Čaušerič M.

spoznanje boljša. Zaradi tega slabega stanja prog v jami se mora podporje včasih prekladati ali prenašati na gotove razdalje in je to spet zamuda časa in slabša storilnost. Zgodi se tudi, da vedno ni mogoče v eni izmeni spraviti vse stojke ali loke, ker nastane ovira pri prevozu. Isto ni mogoče naložiti toliko na »cicko«, kolikor bi lahko. Večja skrb pri podgrajevanju, ter popravilo in pravočasno ropanje podgradnje zmanjšuje okvare ter avtomatično zmanjšuje transport. Isto se to nanaša na loke, ker močno deformirane loke je težko nalagati na prevozna sredstva, radi tesnih jamskih prostorov ni mogoče naložiti niti visoko niti na široko. Zgodi se tudi, da je treba lok naložiti v voziček, ker ne gre drugače, ker je preveč deformiran od pritiska. Odvoz je težji kot dovoz popravljenega materiala. Če pogledamo na vse to, je nujno v jami urediti dovozne proge, jih usposobiti za težje prevoze ter jih stalno vzdrževati. Vzporedno s tem ni nejevolje pri ljudeh, ki so pri tem zaposleni in kar je najvažnejše, če voziček iztiri, pride do izgube časa.

Suha

Jekleno oporje v naši jami

Predlogi za tehnične izboljšave

Komisija za tehnične izboljšave Centralnega delavskega sveta je doslej imela že tri redne seje. Prihodnji teden bo zopet zasedla in obravnavala predloge, ki so bili nedavno vloženi. Tretjinski vodja jamske organizacije tov. Cevzar Stane je vložil predlog, s katerim hoče izboljšati blokiranje verig dvoverzičnih transporterjev Eb 620. Predlog je zanimiv in tudi izvedljiv. Vodja strojne službe v zapadni jami tov. Lipnik Edo meni v svojem predlogu, da zgradimo mnogo časa, ko pripravljamo nove priključke zamuljivanih cevij. Po njegovem predlogu bo ta izguba časa odpadla. Predlogu je priložil še nazorno skico. Ing. Jevšenak Alojz iz našega konstrukcijskega biroja in tov. Dorn Franc iz mehanične delavnice sta predložila predlog, ki se nanaša na nosilno konstrukcijo za 1000 mm transportni trak. Z njima je sodeloval tudi tov. Reharr Drago iz mehanične delavnice.

Rezultat obravnave bomo objavili. Predsednik komisije Erno Rahten

Zahvala kolektiva Rudnika premoga — Banovići

Priobčujemo zahvalo Rudnika premoga »Tito« — Banovići ob nesreči, ki se je pripetila v tem kolektivu.

Izražavamo Vam iskreno zahvalnost na izrazima saosjećanja i sauećeša u bolu povodom nesreće koja je zadesila naše preduzeće 27. februara 1962. godine.

I nama i porodicama nastradalih rudara Vaše riječi sauećeša i solidarnosti pomogle su u najtežim časovima tuge i bola za izgubljenim drugovima.

Banovići, 5. marta 1962. godine.

Kolektiv Rudnika uglja »Tito« Banovići

POMEN EKONOMSKE ENOTE IN DELITEV DOHODKA

Nadaljevanje s 1. strani

Praksa pa je pokazala, da so težka dela, kot so na primer metalurgija, rudarstvo itd. skoraj enako plačana kot manj naporna dela v ostalih panogah. Ta negativnost poslovanja v podjetjih in manjših celicah kot so EE, se bo verjetno prej ali slej morala prilagoditi zahtevi celotne družbe. V nasprotnem slučaju bodo težko dobili delovno silo za tako težko in nevarno delo. Zato nam ne sme biti vseeno, kako se bomo odločili pri razpravljanju samoupravnih organov o delitvi čistega dohodka, kakor tudi nam ne sme biti vseeno, kakšne instrumente nam bo družba postavila. Tak, kakor je sedaj primer v RL Velenje, ko imamo 12 % rento, to je davek na planirano proizvodnjo, potem še letos 25 % na izredno proizvodnjo, potemtako smo mi kaznovani za našo napredno delo in imamo — davek na davek. Take stvari bo treba urediti, če ne, bomo prišli v težke gospodarske razmere.

Lojze Potrč

Delokrog in delovno mesto socialnega delavca v gospodarskem podjetju

Da bi lahko upravljal svojo vlogo v družbi, je naloga socialnega delavca, da sodeluje z vsemi ljudmi, ki delujejo v krogu kadrovske-socialnega dela. Socialni delavec naj dela predvsem s kadrovnikom, instruktorjem, izobraževalnim centrom, zdravnikom, medicinsko sestro, psihologom in z vodstvom političnih organizacij v podjetju.

Socialni delavec ne sme posegati v njihovo strokovno področje dela, dodaja pa pri sodelovanju z njimi socialni aspekt n. pr. psiholog dela na sprejemu delavcev, soc. delavec bo pri tem planiral življenjske potrebe delavcev, prevzel bo intervju — potrebe stanovanj, prehranbenih artiklov, varstvo otrok. V dogovoru z izobraževalnim centrom bo za tisti kader kateremu manjka strokovne in splošne izobrazbe prevzel del predavanj medsebojnih odnosov. S pravnikom, ki pripravlja razne predpise — soc. delavec pri tem dodaja socialni aspekt, da niso ti predpisi in pravilniki suhi, da upoštevajo človekovo osebnost. Z zdravnikom sodeluje na takšen način, da usmeri bolnega človeka do zdravnika in zdravniku pojasni kaj o bolnem človeku misli, potem, ko zdravnik izda diagnozo mora soc. delavec z bolnim človekom še sodelovati tako, da mu bo pomagal urejati lastno osebnost ali okolje.

Delal ne bo samostojno, ampak v sodelovanju z vsemi strokovnjaki in družbeno političnimi organizacijami, ki skrbijo za človeka, kajti mnoge naloge socialnega delavca se večkrat tako prepletajo, da je nujno sodelovanje s strokovnjaki, ki skrbijo za človeka.

Delo socialnega delavca v podjetju razdelimo lahko v dve področji.

1. Širše področje:

Tu igra socialni delavec enakovredno nalogo z ostalimi strokovnjaki;

2. Ožje področje:

To je ožji delokrog konkretnega dela, ki ga opravlja soc. delavec kot osrednja oseba. V ta delokrog bi dali, krog družbenega standarda, vse kar predstavlja v proizvodnji krog medsebojnih odnosov in celo več, da vodilni kader vzgaja v pravilnem odnosu do proizvajalcev. V ožje področje dela soc. delavca spada še vsa problematika socialnih vprašanj posameznikov, skupin ali grup. Na primer: alkoholiki, družinske razmere, konflikti z okoljem, problemi vseh kategorij, kot so mladi delavci, matere samohranilke, ljudje, ki so pred upokojitvijo, upokojenci itd. Vse to naj bi spadalo v ožje področje dela socialnega delavca.

DELOVNO MESTO SOCIALNEGA DELAVCA

Delovno mesto socialnega delavca garantira polnovredni delokrog, kadar se socialna služba v podjetju tretira kot stroka, ki ima zato posebej odrejeno delovno mesto.

Polnega delokroga socialni delavec ne more izvrševati, ker mo-

ra prvenstveno reševati tiste naloge, ki gredo na tisto delovno mesto, na kateremu je zaposlen. Lahko pa je zaposlen kot vodja oddelka, metodik, kadrovik itd.

Da se doseže posebno delovno mesto je odvisno od razvojne stopnje gospodarske organizacije in lastnih naporov socialnega delavca, takrat pa si mora razdeliti delovni čas in delovno mesto. Socialni delavec bo našel samega sebe, to se pravi, da bo lahko pravilno in dobro delal le tam, kjer je dobro razvita kadrovske-socialna služba in so delovna mesta v kadrovske-socialni službi zasedena s strokovnjaki, ki so predvideni za ta delovna mesta.

Principi dela socialnih služb v podjetju

Principi dela socialnih služb izvirajo iz našega ekonomskega sistema, to se pa kaže v tem, da ima socialno delo pri nas drug značaj, kot ga ima v kapitalističnem družbenem redu.

Princip splošnosti in posebnosti:

To načelo zahteva enotnost akcije (Ta del ne more drugače funkcionirati, kot socialno delo v komuni, zdravstvu, vse teži k

razrešitvi in reševanju soc. problemov).

Socialno delo je osredotočeno na socialno problematiko, izhajajo enotna politika in reševanje iz ekonomske baze.

Načelo sistematičnosti in strokovnosti:

To načelo zahteva močno vsklajenost socialne službe s poslovno politiko podjetja (je ekonomska in socialna politika podjetja).

Tukaj gre predvsem za družbeno skrb upraviteljev. Gre za proizvajalce, da si urejajo življenjske pogoje z lastnimi sredstvi.

Načelo perspektivnosti:

je del konkretne ekonomske in socialne politike samoupravnega organa. Socialni delavec mora pri tem imeti perspektivo in se mora skladati s podjetjem, sicer lahko škoduje proizvodnji.

Načelo vzjemnosti:

Socialno delo je usmerjanje vseh interesov. Socialni delavec mora vedno vedeti, da tisti interesi, ki so pravilni, so tudi interesi družbe. Predvsem pa mora soc. delavec reševati interese ljudi tako, da so v skladu z interesi družbe. Le tako bo delo socialnega delavca pravilno in koristno za posameznika, podjetje in celotno družbo.

Silvo Mohorič
Socialni delavec

NEKAJ BESED O

maksistični filozofiji

Ta filozofija ni bila niti začetek razmišljanja o naravi, o družbi; niti ni in ne bo konec omejenih razmišljanj. Če bi se namreč to zgodilo, bi ta filozofija niti ne obstajala; niti bi ne bila tisto za kar jo danes smatramo — najdragocenejši biser v človekovem stremeljenju, da odkrije in raziskuje kopreno resnico, da prodi v skrivnosti narave, da razume večno gibanje v razvoju družbe, da da vsem tem izsledkom neke splošne oblike.

Karl Marx je duhovni oče te filozofije. Da je lahko ustvaril tako genialno delo, da je lahko postavil neke splošne temelje materialistični filozofiji — dialektičnemu materializmu, zgodovinskemu materializmu, da je lahko odkril zakone, ki vladajo v politični ekonomiji, je veliko študiral in zajemal svoje znanje pri grških filozofih, spremljal potem vso zgodovino filozofije do filozofije svojega učitelja Hegla in sodobnikov.

V vsej zgodovini filozofije se prepletata dve veji filozofske znanosti in sicer materialistična in idealistična smer. Veliko je bilo poskusov dokazati pravilnosti enih ali drugih izsledkov, mnogokrat so razni dokazi segali v eno in drugo področje vendar ni bila znanost še na tako visoki stopnji, kajti produkcijske sile in z njimi produkcijski odnosi, še niso bili tako razviti, da bi prišla do pravih zaključkov. Čeprav idealisti niti danes ne priznajo

prvobitnost materije, kar uče materialisti je bila idealistična filozofija v času Marxa in Engelsa, kot znanost na zelo visoki stopnji. Ravno tako pa tudi materialistična znanost.

Kaj hočem reči s tem? Nič drugega kot to, da si nista Karl Marx in Friedrich Engels izmislila svoje filozofije, temveč, da sta dala s svojo genialnostjo samo pečat izsledkom znanosti tistega časa. Vemo, da sta zajemala pozitivnosti iz nemške klasične idealistične filozofije, iz angleške kapitalistične politične ekonomije in francoskega utopističnega socializma. Seveda nočem reči s tem, da nimata ta dva velika filozofa velikih zaslug, nasprotno njuno delo ni bilo lahko, njuna zapuščina je bogata, poleg naravnega talenta sta žrtvovala vse svoje življenje, da sta postavila znanosti tisti oltar, ki ji pripada. Njuna filozofija ni dogma — večno veljavno pravilo, temveč dopušča nadaljnje poglobljanje, nadaljnji študij — odkrivanje preostalih relativnih resnic, ki vodijo k absolutni resnici, ki je človeški rod ne bo nikoli dosegel. Če bi jo, bi ne bilo zanj nobene perspektive več. To pa je enako nemogoče, kot je nemogoče doseči to absolutno resnico. Znanost pa najsi bo prirodoslovna ali družbena, bo vedno globlje prodirala v skrivnosti, narave, toda vseh neznank ne bo človeštvo nikoli rešilo.

(Nadaljuje se na naslednji strani)

Pestra dejavnost Delavske univerze Velenje

Te dni so bili izpiti na koncu knjigovodskega tečaja I. stopnje, ki ga je DU priredila po programu in ob sodelovanju Društva knjigovodij okraja Celje. Vsi slušatelji tega tečaja so uspešno položili izpit. Prihodnje šolsko leto pa bo Delavska univerza organizirala tečaj za knjigovodje II. stopnje, na katerem si bodo lahko knjigovodje še bolj izpopolnili znanje, da bi še uspešneje opravljali posle na svojih delovnih mestih.

Na strokovnem sektorju je DU organizirala tudi priprave za kvalifikacijo gradbincev. Del tečajnikov je že položil izpit, dočim bo drugi del imel izpite šele sredi aprila.

Tečaj nemškega jezika je organiziran v Velenju in prav tako v Šoštanju, kjer ga je naročilo podjetje »Galanterija«.

Posebno se je razvilo delo po družbeno-ekonomskem izobraževanju. Poleg Rudnika lignita so seminarje po tem sektorju naročila še mnoga druga podjetja v komuni. Uspešno so končani seminarji za kolektiv v »Vegradu«, tovarni gospodinske opreme »Gorenje«, v termoelektrarni Šoštanj, v »Topru« v Šoštanju in v »Galanteriji«, Mizarstvu in Krojaštvu v Velenju pa bo seminarje naročilo v aprilu in maju. Tako so v mnogih podjetjih končali osnovni seminar družbeno-ekonomske vsebine. Pri RLV

pa so šli že dalje. Tu so začeli z poglobitvenimi družbeno-ekonomskimi seminarji. Tako se bodo prihodnje dni spoznavali v prvi vrsti s proizvodnjo v podjetju, s planiranjem v podjetju, s principi poslovanja, s sredstvi podjetja in o delitvi in formiranju dohodka. V seminarju bo obdelana tudi tema o vlogi političnih organizacij v podjetju. Tako se bodo mnogi člani delovnega kolektiva dobro spoznali z aktualno problematiko, ki jim bo koristila kot upravljalcem.

Delavska univerza tudi že pripravlja program seminarja za novo izvoljene delavske svete. Seminarji bodo organizirani prihodnjo jesen.

Poleg družbeno-ekonomskega izobraževanja, ki postaja glavna dejavnost Delavske univerze je letos tudi zelo razvito politično šolstvo. Saj imamo več oddelkov te šole, in sicer dva za odrasle in dva za mladince. Politična šola za starejše je imela te dni izpite, a bila je tudi na ekskurziji v Ptuj, Kidričevem in drugih krajih mariborskega okraja. Mladi komunisti so v toku marca imeli seminar, na katerem je bilo 80 stalnih slušateljev v Velenju in Šoštanju.

Posebna zvrst družbene vzgoje predstavljajo »šole za starše« in »šole za življenje«. Zal pa niti za prvo niti za druga šolo ni bilo v Velenju dovolj interesa. Edino v Smartnem ob Paki so obe šoli delali zelo uspešno. Medtem smo morali s šolami za star-

še v Velenju in Šoštanju predčasno končati, ker niso imele dovolj obiskovalcev. S »šolami za življenje« pa v Velenju in Šoštanju sploh nismo začeli. Prepričani smo, da bodo politične organizacije, a posebno mladina naredili vse, da bodo te koristne šole za vzgojo doraščajoče mladine pognale korenine tudi v tako napredni komuni, kot je Šaleška.

Se in še bi lahko govorili o raznih oblikah dela, ki jih je razvila tukajšnja institucija za izobraževanje odraslih: predavanja na vasi preko SZDL, ki so zajela kar 15 okoliških krajev, dva oddelka srednje ekonomske šole itd.

V tretjem letu svojega obstoja je Delavska univerza v Velenju postala že močna institucija preko katere je šlo že na tisoče občanov. Največ zasluge za ta uspeh pa je pripisati požrtvovalnemu predavateljskemu kadru in drugim sodelavcem, ki žrtvujejo mnogo svojega prostega časa za izobraževanje odraslih. Honorar, ki ga zato sprejemajo je minimalen v primeri z njihovimi napori in pripravi za kvalitetna predavanja. Prav zaradi tega bi bilo prav, da bi delo predavateljev pri Delavski univerzi ocenjevali kot družbeno-politično delo, kajti brez tega dela si danes ne moremo več zamisliti uspešne vzgoje širokih plasti naših delovnih ljudi. Vzgoja in izobraževanje naših delovnih ljudi je pa predpogoj razvika socialistične demokracije.

V. V.

SEZNANJAMO VAS Z MARKSISTIČNO TEORIJO

(nadaljevanje s 3 strani)

Omenil sem že dve vrsti filozofije — materialistično in idealistično. Torej obstajata tudi dva svetovna nazora — materialistični svetovni nazor in idealistični svetovni nazor. Kajti filozofija je pravzaprav v bistvu zgoščen svetovni nazor. Engels je rekel, da so se filozofi kot ideologi posameznih razredov od nekdanj delili v ti dve skupini. Kakšna je razlika med njimi?

Materialistični svetovni nazor — materialistična filozofija je nazor, po katerem je začetek vsega svetovna narava — materialistični svetovni nazor. Svet človeškega mišljenja, je samo odraz materialnega sveta. Materialni svet je edino realno obstoječe. Najvišji proizvod tega sveta pa je človek s svojo sposobnostjo mišljenja in v tem mišljenju se odraža materialni svet.

Nasprotno pa trdi idealistični svetovni nazor — idealistična filozofija, da je vir vsega duh, ki obstaja od vekov in ki se v materiji uteleša. Duh da je večni, materija pa je prehodna. Ta nazor ima svoj začetek v religiji.

Zanimivo je dejstvo, da se je idealističnega svetovnega nazora oklepal vedno eksploatacijski razred, ki je brnil svoje razredne interese s tem, da je pač vse, kar obstaja večno, da je to dano od nekega velevnega bitja, ki že ve kaj hoče, ki je pravilno razdelil človeški rod v dve glavni skupini, v eksploatacijo in eksploatacijske. Zlasti se je tega posluževala katoliška cerkev in fevdalni družbeni red, ki sta odvrčala vsako pošteno znanstveno misel, vsako realno gledanje na svet.

Svedeča je buržoazni razred, ki se je boril proti fevdalnemu plemstvu, proti prosvetni in cerkveni gosposki, imel v svojem začetku vrsto materialističnih filozofskih sistemov. In zakaj? Samo zato, da se je lahko na novo porajajoči razred boril proti predsodkom fevdalne miselnosti. Proti takim predsodkom se lahko bori samo človek, ki se obrne k dejanskemu svetu, k materiji, ki se

postavi na stališče materializma.

Ravno tako je nastopil, z materialistično filozofijo — to je z marksistično filozofijo, delavski razred proti razredu kapitalistov, kot preživetemu razredu. Dialektični materializem je, kot svetovni nazor delavskega razreda, rezultat razvoja materialistične družbene misli, temveč tudi idealistične, kot sem že zgoraj omenil. Marx in Engels pa sta iz filozofij izluščila pravo resnico, ustvarila sta pravo filozofijo, ki se zato tudi imenuje marksizem oz. marksistična filozofija. Ker sta prevzela tudi Heglovo dialektiko, imenujemo to znanost tudi dialektični materializem.

Dialektični materializem je torej zakonit rezultat vsega naprednega razvoja človeške misli, ne samo rezultat materialističnega razvoja, marveč tudi vsega tistega, kar je dal idealizem pozitivnega v svojem razvoju.

Kaj je to dialektika? Dialektika je nauk o zakonih gibanja v naravi, družbi in človeškem mišljenju. Dialektika je omogočila Marxu, da je razvil materializem do kraja, to je, da ga je razširil tudi na spoznavanje človeške družbe. To je materialistična dialektika. To je teoretični temelj dialektičnega in zgodovinskega materializma. Engels označuje dialektiko kot znanost »o splošnih zakonih gibanja in razvoja narave, človeške družbe in mišljenja. Na nekem drugem mestu pa pravi, da je dialektika znanost o najsplošnejših zakonih vsega gibanja in nadaljuje: »V tem tiči tudi že trditev, da morajo njeni zakoni veljati za gibanje prav tako v naravi in človeški zgodovini, kakor tudi za gibanje človeškega mišljenja«.

Marksistična dialektika je materialistična. Materialistični pomen ji daje spoznanje, da gre pri gibanju v naravi in družbi za samogibanje, ki ni pogojeno in odvisno od kakršnega koli činitelja, ki bi bil izven materije in nad njo, in pa ker meni, da človekovo mišljenje bolj ali manj natančno odraža dogajanja v zunanjem svetu. (Nadaljevanje prihodnjil)

Kaj smo videli v gledališču?

Igralska skupina velenjske »Svobode« je uprizorila 15. marca za vso velenjsko šolsko mladino dramo »Nepokopani mrtveci«, ki jo je napisal francoski dramatik Sartre. Večina učencev IRS je prisostvovala tej predstavi in z velikim zanimanjem sledila razpletu igre. Videli smo, kako so brezobzirni in podivjani fašistični hlapci mučili zavedne Francoze. Pravzaprav pa nas je ta drama z svojo grozo in strahom ponesla na naša tla v leta grozot, zločinov in trpljenja. Tudi pri nas ni bilo drugače. Mučenje, streljanje, obešanje! Pa koga? Vse od kraja! Vse, prav vse, brez izjeme, moške, ženske in tudi pred otroci in mladoletniki niso imeli usmiljenja.

Res, drama je bila turobna in težka. Domov smo šli nemi in poklapani, kajti spomin na strašno vojno je bil preveč močan. Prav

je, da od časa do časa obudimo spomine na najtežje trenutke minule vojne in se v duhu pridružimo trpečim narodom, ki se še sedaj in prav na tak način — s krvjo, borijo za svobodo, kajti le tako jo bomo znali ceniti.

Ob tej priliki bi prosil mero-dajne ljudi, da bi za take težke predstave določili starostno mejo obiskovalcev. Otroci iz nižjih razredov osemletke po moje ne spadajo zraven, vsaj ne brez staršev oziroma brez strogega nadzorstva. Z neprimernim obnašanjem, ker vsebine niso razumeli, so motili tako poslušalce kot igralce. Škoda!

Vsem mladinkam in mladincem, ki drame niso videli, toplo priporočam, da si jo ogledajo, kar jim res ne bo žal.

Pornat Franc, učenec IRS

Vse žene kolektiva Rudnika lignita Velenje se zahvaljujejo Sindikalni podružnici RLV za izkazano pozornost ob praznovanju »Dneva žena«.

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce Velenja, da bomo s 1. aprilom 1962 izdajali časopis ob nedeljah od 8 do 9. Uprava pošte Velenje

PREKLIC

Zapošek Ivan, stanujoč v Podkrajju št. 67, Velenje, zaposlen pri RLV preklicujem za neveljavno osebno izkaznico, zdravstveno knjižico in plačilni kartonček (za dviganje plač) št. 54.

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Tehn. urednik Pavla Zargaj — Ostali člani: Franc Pristovšek, Alojz ing. Diaci, Marjan Sušteršič, Ivan Drev in Vinko Šmajš — Izhaja dvakrat mesečno — Tisk Časopisnega podjetja »Celjski tisk«, Celje — cena 20 din.

Asociacija ob »Nepokopanih mrtvecih«

Indokina, potem sedemletna vojna v Alžiriji, stolpci v časopisih o Alžiriji, o Franciji potem še, posebno zdaj v zadnjem času o močnem terorju OAS v Alžiriji in Franciji...

Zdaj spet: Ben Bella izpuščen, sporazum, svoboda, neodvisnost Alžira... teror OAS narašča...

»Se pokopati jih nismo utegnili, še v srcih ne« — Sartre.

Spomnim se zgodbe o francoskih partizanih, knjiga Vecorsa »Oči in svetloba«, spomnim se prisilnih delavcev-Francozov, ki so delali v naših okupiranih tovarnah in ko smo mnogi odšli k našim partizanom...

Potem zgodbe iz Mauthausena, Dachaua; a vendar iz vseh taborišč — povsod je Francoz s svojo borbo in trpljenjem dokazoval, da ljubi svobodo, neodvisnost...

Mnogi, posebno mladina, ki je bila v tem boju Alžirija-Francija na alžirski strani pa je razočarana, grenko, naivno spraševala: »Kje so tisti ljudje, poštene Francozi, mar so pozabili, kako nečloveška je bila okupacija Nemcev in, da je tudi za Alžirce svoboda vse na svetu, zakaj Francozi ne razumejo tega hotenja Alžircev po svobodi?«... Seveda so potem odgovarjali: nafta, gospodarske koristi, toda mar nemškega škornja ni vodil prav isti motiv, da je osvaja?

Politika je še vedno umazana,

kov, ki delajo vse, da si množijo kapital, človek jim je pa prekleto malo mar... kajti v teh glavah so samo številke, zato je borba veliko hujša in trša.

Mali človek ni tako neumen, da ne bi doumel tega, zato pravi: »Politika je umazana«. Bere časopis, se razburja, toda ve, da je to razburjanje zaenkrat zaman. Kajti, tam gori odloča peščica ljudi, o Biti in ne Biti, o usodi milijonov ljudi, ne da bi ti mogli migniti s prstom.

Samo mig Hruščeva in že polete rakete, letala z atomskimi bombami, ali mig Kennedyja in že polete rakete, letala z atomskimi bombami, mar ni to preveliko zaupanje v samo enega človeka, ki je zmotljiv, mar ni to zanikanje razuma, življenja milijonov ljudi, ki živijo na svetu, mar ni tak človek že več kot bog kakršnekoli vere, čeprav se proti bogovom in svetnikom bori vse napredno človeštvo.

Samo mig enega človeka, pa so milijoni in milijoni ljudi v vojni, toda ne več v običajni vojni, temveč v atomski — pa se spremeni svet v pekel... v nepokopane mrtvece...

»Se pokopati jih nismo utegnili, še v srcih ne...«, to pravi Jean Paul Sartre v svoji igri »Nepokopani mrtveci«. V igri, ki prikazuje vso strahoto druge svetovne vojne, ki prikazuje pet ujetih

koli na tem svetu. Mali človek s svojimi »Nepokopanimi mrtveci«, ki sovraži vojno, ljubi mir in vse ljudi na svetu, pa naj so to kakršne koli barve kože, kajti v bistvu mali človek nikogar ne sovraži, (mogoče svojega soseda, če se je skregal z njim) nobenega naroda, rad bere o drugih narodih, rad

Kultura pa taka...

Skoraj po vseh vogalih, v vseh izložbenih oknih in na reklamnih deskah so viseli letaki in vabili na premiero in na naslednjo predstavo »Nepokopani mrtveci« v izvedbi domače »Svobode«. Naj omenim, da so se igralci s pomočjo dobrega režiserja in, če še pomislimo, da so to sami amaterji, dokaj dobro pripravili, saj je bila igra nadvse težka in zahtevna. Skoraj pol leta so večer za večerom preživeli na vajah v nenehnih ponavljanjih in pripravah, da bi zahtevno občinstvo vendarle zadovoljili.

In kako je bil poplačan njihov trud?

V soboto na premieri je bila samo tretjina sedežev zasedenih, dočim je v nedeljo predstava sploh odpadla, ker je bilo samo celih sedem prišlecev.

Kaj vi mislite k vsemu temu?

Gotovo imate spet na jeziku tisto staro velenjsko frazo: »Ja, kaj hočeš, rudarsko mesto je! Knapci morajo počivati. Kje se jim pa ljubi po celodnevem garanju še v kulturni dom. Nekaj pa jih ima sploh nočno službo.« To je seveda čisto razumljivo. Za rudarje je to vsekakor opravičljivo. Ampak, samo za rudarje! Toda teh ni niti ena četrtina vseh Velenjčanov. Kje pa ste ostali? Kaj vas res ni niti toliko ljubiteljev kulture, da bi zasedli majhno dvorano s komaj 397 sedeži. Začuda! Kje ste tisti, ki si predstavljate, da ste na visoki kulturni ravni? Kje ste tisti, ki ste tako željni kulture, kulturnih prireditev, ki si želite gostovanja tujih dram, pa še za domače nimate časa? Kje si inteligenca? Kje prosvetarji? Kje je vaša zavest. Menda je bolje, da smo o njej čisto tihi!

Morda boste pa spet ponovili izrabljene besede: »To je pretežka igra. Zakaž raje ne igrajo kaj lažjega, pa bo dvorana nabito polna.« Nikoli! Nikoli! Dokler bomo taki, bo vedno prazna!

Le v kakšen namen je bil zgrajen Kulturni dom? Mar smo ga zato zgradili, da bo krasil Velenje in nič drugega? Predlagam, da se predela v stanovanja, zato

potuje če ima denar, rad se prepriča tudi s svojimi očmi o drugih narodih.

V »Nepokopanih mrtvecih« je našemu človeku predstavljena tista Francija, tisti francoski človek, ki je blizu našemu človeku in ki je v bistvu isti, prav isti kot naš. Prav tako je z odporom, borbo reagiral proti nemški okupaciji kot naš človek, ravno tako je doživljal v tej borbi zmage in poraze kot naš človek.

Sartre je izbral za motiv svoje igre poraz, ki je najtežji poraz skupine partizanov v nemškem ujetništvu, v ječi, kjer jih je čakalo mučenje in smrt.

Amaterski skupini je tako treba izreči vse priznanje, da so se odločili za to igro, čeprav se mi zdi, da je to zelo, zelo težka igra.

bo verjetno več interesentov kot je za kulturne prireditve, za kulturne Velenjčane pa en kulturni zločin več.

Gledajte si

V nedeljo, 1. aprila ob 20. uri bodo nastopili »Veseli hribovci« — ansambel z izbranimi narodnimi pesmi. Prireditve bo v Kulturnem domu v Velenju. Vstopnice dobite 2 dni pred predstavo. Vabljeni!

*
7. aprila ob 20. uri bo nastop »Veselih rudarjev« iz Trbovelj v Kulturnem domu. Predstavili se bodo s samimi izbranimi melodijami. Vstopnice dobite 2 dni pred predstavo. Pridite!

*
9. aprila ob 20. uri bo v Kulturnem domu javna radijska oddaja, ki jo je pripravila RTV Ljubljana. Poleg nastopajočih sodelujejo tudi Avseniki, Slovenski oktet in razni drugi priznani ansambli.

Vljudno vabljeni!
*

Obiščite v Kulturnem domu uprizoritev Cankarjeve drame »Pohušanje v dolini Sentflorjanske« v izvedbi SLG Celje, ki bo 14. aprila ob 16. in 20. uri Vabljeni!

KINO
Od 31. marca do 2. aprila:
»TABAREN«
francoski film

Od 4. do 6. aprila:
»VIŠJI PRINCIP«
češki film

Od 7. do 9. aprila:
»USPAVANA LEPOITICA«
ameriški film

Od 11. do 13. aprila:
»OČI LJUBEZNI«
francoski film

Od 14. do 16. aprila:
»DREVO ZA OBESANJE«
ameriški film

Prizor iz četrtega dejanja drame »Nepokopani mrtveci«

še vedno so politiki igralci na mednarodnem odru, za kulisami pa stojijo oni glavni režiserji, gospodarstveniki, milijarderji...

In junaki so redki politiki, ki se borijo proti taki zakulisni borbi, kajti borijo se s pošastjo, s tisočnimi glavami... borijo se z glavami robotov-gospodarstveni-

francoskih partizanov pred smrtjo, ko so zaprti v ječi in čakajo na mučenje... in smrt...

Ta igra je zrcalo, je slika trpljenja, borbe malega človeka v vojni, kajti mali človek je in bo ostal vedno nosilec vsega trpljenja v vojni, vsega najhujšega, pa naj bo to na zapadu, vzhodu, kjer

Nova leposlovna dela pri Mladinski knjigi v Velenju

TOBACNA POT. Noben ameriški pisatelj ni vzdignil s svojimi deli o Jugu z njegovo zaostalo miselnostjo o »belem gospodstvu« in grobi rasni diskriminaciji v Ameriki toliko prahu kakor Caldwell. Ta Jug, ta najbolj zaostali in v sami Ameriki njen malo znani del, je glavna tema Caldwellovega knjižnega ustvarjanja. Globoko je posegel v problematiko te Amerike, globlje kakor kdorkoli pred njim v ameriškem leposlovju. Razen nekaj pripovedk o Novi Angliji in nekaj reportaž je pravzaprav vso svojo knjižno dejavnost posvetil prav Jugu.

Njegovi književni prvečki mu niso prinesli slave, pač pa je zaslovel s svojim romanom Tobacna pot, ki je izšel leta 1932. Pozneje so roman dramatisirali in posneli; film je presenetljivo uspel, hkrati pa je nakopal Caldwellu srdite napake. Film je šel po vsej Ameriki in na samem Broadwayu so ga prikazovali celih sedem let. TOBACNA POT je razburila vso Ameriko.

JENNY MARX. Malo je knjig, ki bi bile tako pretresljivo branje, kakor je pričevanje pisateljice Luise Dornemannove o Marxovi ženi Jenny. Vendar te pretresljivosti ne ustvarja kakšna posebna pisateljčina privrženost do žene velikega revolucio-

narja in revolucionarnega teoretika ali kak sentimentalni odnos do žene kot ženske, to človeško pretresljivost ustvarjajo v tem delu povsem skopa pričevanja, napisana zvečina po pisemih Marxove žene ali po zapiskih znanih revolucionarjev ali revolucionark o njej, o njenem možu in o njeni družini. Pisateljica je znala dokumentirati življenje Marxove žene in vse njene družine v tem velikem boju, Jenny pa je bila velika pomoč možu, hkrati pa tudi sama aktivna borka.

CAROBNI DOM. Med najboljša dela pisatelja Dr. Karel Josef Beneša, spada roman Carobni dom. Češki kritik in esejist Miroslav Petriček sodi o njem takole: »Kaj mi sploh vemo o človeški osebnosti?« se sprašuje v romanu zdravnik dr. Tomec in pravi dalje: Vsakdo izmed nas živi svoje najbolj notranje življenje sam v sebi, na svoj račun in svoj riziko, v svojem najglobljem bistvu nerazdeljivo življenje. V teh besedah je izražena uganka, ki iznenada razburi mirno, enolično in skoraj dolgočasno življenje učiteljske družine na moravskem podeželju. V tej dru-

žini se na čudovit način odigra sugestivna zgodba. Pojavi se skrivnostna lepota Marija, ki ne ve, od kod in kdo je, ker je pri padcu iz gorečega letala izgubila spomin. Zdi se, kakor da je poslana iz tujega sveta kot tolmač prvotnih vrednosti življenja, ki jih z njenim posredovanjem spoznava domači sin Martin, vaški učitelj. V dekle brez imena, brez preteklosti in brez doma se strastno zaljubi. Ko pa potujoči hipnotizer odkrije skrivnost njene biti, postane le-ta to, kar je bila pred letalsko katastrofo, pri kateri je začasno prišla ob spomin: hči nemškega finančnega mogotca iz Prage, ki jo po prizadevnem iskanju spet najde in odpelje v svoj dom. Marijin čar je razbit, ostane le gola, trda in prav nič več problematična življenjska stvarnost. Martin zgubi ljubljeno Marijo ne le zategadelj, ker je z vrnjenim spominom izgubila svoj mamljivi čar, temveč tudi — ali pa predvsem — zato, ker mora Marija iz špekulantskih interesov svojega očeta skleniti trgovsko preračunan zakon. Družabni prepad loči Martina od Marije. Martin se vrne v resnično življenje.

Na zalogi imamo tudi zbirko Komet, ki prinaša vrsto zanimivih kriminalnih romanov.

Rosenstein

Velenje naj bo res lepo

Tudi letošnje, dokaj zoprne zime bo kmalu konec. Se zadnji vzdihljaji in pomlad ji bo zavila vrat. Prvi znaki pomladi so že tu, škorci so se vrnili, ščinkavci, seničke in ostali ptičji rod veselo klepeče svoj ženitveni spev, le žal, da je teh pri nas razmeroma malo.

Kaj pa mi Velenjčani?

Tudi mi se bomo morali prebuditi, odstraniti ostanke zimskega spanja, urediti in očistiti naše mesto, da bo res lepo.

Velenjčani, naj vas spomnim na vse, kar bo treba narediti. Po leg obveznega popravila in ureditve samih stavb bo potrebno pogledati tudi bližnjo okolico. Potrebno bo pregrabiti travnate nasade okoli niš, odstraniti raznovrstne odpadke, pregledati nasajeno drevje ter odstraniti polomljeno in suho vejevje. Zelo važno je, da se takoj sedaj odstranijo vse, čez zimo napravljene steze ter, da se tam, kjer je potrebno, na novo poseje trava. Pripraviti bo treba cvetlične grede in jih posaditi, popraviti in urediti zaboje za cvetice, da bodo naši balkoni zopet služili svojemu namenu.

Dragi starši! Čas je tudi, da kolektivno počistimo in uredimo otroška igrišča, da bodo služila otrokom res v razvedrilo in za igro. Travnati nasadi bodo ozeleleli, naše najmlajše bo treba odvracati od tega, da bi se igrali in letali po zelenicah.

Zelo kritično je stanje nasajenega drevja. Skoraj polovica tega je polomljenega, oblomljenega, obrezanega in podobno. Če bi vso to škodo morali plačati starši otrok, kateri na kakršenkoli način uničujejo nasade, potem bi verjetno o vzgoji naših najmlajših ne bilo potrebno še posebej pisati.

In še na nekaj ne pozabimo. Naše stanovanjske zgradbe so nove, tako, da po zunanosti niso potrebne beljenja ali pleskanja. Zelo kvarno pa vplivajo na novo stavbo razbite šipe, posebno na kletnih prostorih. Iste se zamejnjujejo z lepenko ali celo s časopisnim papirjem. Tega pa so krivi hišni sveti, ker takšno nadomeščanje dovoljujejo.

Zdaj pa še naloga, katera se tiče konkretno hišnih svetov. Ob državnih praznikih in raznih slavnostnih dneh, kakor povsod tudi pri nas vihrajo zastave. Zelo slab vzgled ob takšnih prilikah pa je, če je zastava raztrgana, še več v primerih pa, da so zastave skoraj že brez vsake barve. Finančna sredstva v tem primeru ne morejo biti problem, le dolžnost, oziroma zavest hišnih svetov naj pride do izraza in stvar bo popravljena!

Star pregovor pravi, da je v slogi moč in to tudi drži. Spomnimo se samo, da smo dosti tega, kar imamo v Velenju lepega, naredili in uredili z združenimi močmi. Zato nam naj ne bo pretežko urediti vse, oziroma temeljito očistiti to, kar imamo.

»Čas, da se zbudi olepševalno društvo Velenja, je tu!«

Urh.

Takšni so otroci in takšni smo mi

Sobota ob 14. uri. Iz vseh pisarn v centru Velenja hitijo uslužbenci. Stopim v Velmo, da kupim nekaj potrebnega za nedeljo. V zelenjavnem oddelku je vrsta. Postavim se na rep in čakam. Skozi vrata stopi otrok star okrog 5 let. Ne vem ali je fantek ali punčka. Izpod plaščka mu gledajo dolge hlačke, kapa pa mu le za silo pokriva skušnjano glavo. S silo se prrine od pulta in že tišči prodajalki denar. Se preden pa utegne povedati, kaj želi, ga žena, pred katero se prerinil strogo pokara:

»Ali ne vidiš kje je vrsta?«

Ubogljivo stopi fantek, mislim vsaj, da je bil, od prodajalne mize in se postavi na konec vrste.

Ko ta ista žena, ki ga je napodila od pulta, nakupi vse potrebno in hoče plačati, ji slučajno pade na tla dinar. Z isto naglico, kot se je prej prerinil pred njo, da bi takoj nakupil je bil ta fantek na kolenih in že išče izgubljeni dinar, da ga vrne lastnici. Toda, ko ji ga izroči, zaman pričakuje iz njenih ust besedico — hvala. Občutek sem imela, da njegove široko odprte oči govorijo:

»Ne zamerim ti, ker si me napodila v vrsto, zamerim pa ti, ker se mi nisi zahvalila nisi za pobrani dinar.«

V Velenju imamo lepa stanovanja z vsem komfortom, v no-

vejših celo s centralno kurjavo in toplo vodo. Toda ta stanovanja, kot pač verjetno vsa stanovanja v blokih imajo samo eno slabost lastnost in ta je, da se skozi stene, vsaj po večerih, ko je vse tiho, vse sliši. In tako si hote ali ne hote priča dejanjem, posebno če so ta bolj glasna, ki se gode pri sosedu. Vendar ne mislim govoriti o morebitnih »veselicah«, ki se tu in tam vršijo na srečo le po enkrat na mesec, ker več družinski budžet ne bi prenesel. Ne, moj namen je drug.

Moj delavnik traja pozno v noč. Služba, doma pa še gospodinjska, dela je več kot preveč, saj dva otroka zahtevata zelo dosti.

Tudi sosedu ima otroke. In vsak večer, ura je devet, deset, včasih še več, ko se skozi stene sliši vrišč in nervozen jok njenih otrok. Mene osebno to ne bi motilo, smilijo pa se mi otroci, ki so prikrajšani za nekaj, kar je vsaj tako važno kot hrana, prikrajšani so za nočni počitek, kajti zjutraj jih kliče šola.

Enostavno ne morem razumeti, kaj naj počne ob tako pozni uri zvečer 6 ali 7-letni otrok, saj prvi razred osnovne šole pač ne zahteva še toliko učenja, da se to ne bi moglo uspeti čez dan, posebno, če mati ni zaposlena.

Tolikokrat čitamo, da zahteva šoloobvezni otrok vsaj 10-urno spanje, če hočemo da bo ne le telesno, temveč tudi duševno zdrav. In posledica, ki se pokaže pri sosedovih otrocih? Bledi so in šibki, kot da bi bili podhranjeni, kar pa ne verjamem, saj je standard velenjskega rudnika dovolj visok, da nudi, če že ravno ne razkošja, pa vsaj tisto najnujnejše za zdrav človeški razvoj.

Upam, da bo ta članek prečitala tudi moja sosedka in če se bo čutila krivo, naj mi tega ne zameri, saj hočem dobro le njenim otrokom.

ZA ŠALO

Dve mamicí peljeta na sprehod svoja dva malčka in se pogovarjata o vsakdanjih skrbih. Otročička se nekaj časa ogleduje iz svojih vozičkov, potem pa se malo večji skorajži in vpraša manjšega: »Si ti fantek, ali punčka?«

»Ne vem!« boječe odvrne manjši.

Pa večji malček stegne ročico preko svojega vozička v sosednjega, previdno potegne odejico iz preplašenega sosedu in modro reče: »Ja, fantek si, ker imaš modre copatke. Ha, ha, ha!

IZLOŽBENA OKNA

ali z drugo besedo daleč od okusa in estetike

Pust se je bližal z astronomsko brzino in z njim čas večernih zabav. Pohitim v eno izmed velenjskih trgovin.

»Nekaj zelo lepega imamo, gospa, prepričana sem, da boste navdušeni.« mi hiti prodajalka vljudno odgovarjati in že vrže balo na pult.

»Res, lep vzorec in tudi kvaliteta odgovarja«, rečem, potihoma pa si mislim, da res kaj tako primernega v Velenju srečaš le redkokdaj.

Ze si v mislih krojim obleko in jo primerjam svojemu obrazu ter postavi in zadovoljna sem. Toda cena? Najbrž se mi je obraz nekoliko zmračil, ker do petnajstega je še daleč. In prodajalka je brž spet v svoji vlogi in prijazno hiti: »Nikar toliko ne premišlajte, gospa, blago je res vredno, da ga kupite, veste, imeli smo ga ogromno balo in najmanj pet kupovalk se mi je že pohvalilo, kako zadovoljne so z obleko.«

Smešno. Jaz pa sem si že domisljala, da bom na zabavi predmet občudovanja, ker se bom pojavila v taki lepi obleki in kar nekam »nerodno« mi je že bilo. Toda, kaj pa če me bo mož zaženjal za kakšno drugo, ki bo ravno — tako uniformarana, kakor jaz?

Prodajalka me je z začudenimi očmi spremljala do izhoda trgovine in najbrž ni mogla razumeti, zakaj odhajam brez tako lepega blaga.

»Vse, kar imaš in to dobro in slabše blago, pokaži in razstavi v izložbi, da bodo ljudje videli, kaj vse premoreš.« S tem »pravilom«, ki se ga drže skoraj vse velenjske trgovske poslovalnice s prav redkimi izjemami, pa nismo preveč zadovoljni mi, potrošniki in seveda tudi ostali obiskovalci našega mesta.

Naše trgovine pojmujejo izložbeno okno za nič drugega kot najboljši prostor za skladišče.

Nisem poklicana, da bi učila dekoraterstva naše trgovce, samo rada bi pripomnila, da tudi naše trgovine lahko precej pripomorejo k lepšemu izgledu mesta in obenem tudi zadovoljijo s svojo preprostostjo in čisto minimalnim okusom svoje potrošnike.

Kaj je pravzaprav izložbeno okno? Vsak trgovski lokal razpolaga tudi z izložbenim prostorom, da, kar že beseda samo pove, izloži oziroma razstavi predmete, ki bi naj predstavljali namen in vsebino njihovih prodajnih artiklov. Trgovine z večjim prometom si v ta namen najamejo poklicnega dekoraterja, da jim okusno uredi izložbo. Manjše trgovine pa si več ali manj pomagajo same. Čisto napačno je mnenje, da je tista trgovina bogatejša in ima večjo izbiro, kate-

ra ima natrpano okno z vsem mogočim. Ne, to niti najmanj ne drži! Trgovine, ki razpolagajo z ogromnim materialom in seveda okusom trgovcev, bodo v izložbeno okno postavile samo majhen, če tako rečem, simbol tistega, kar prodajajo in bodo to vsaj enkrat tedensko menjale.

Tako bodo mogo bolj pritegnile pozornost potrošnikov. Je že res, da čisto nakupovalec ali nakupovalka zagleda v izložbi blago ali karkoli, kar ji ugaja, stopi v prodajalno in si kupi. Toda v taki navlaki kot jo imajo nekatere trgovine je res težko izbrati, tisto, kar si želiš. Moraš imeti že srečo slepe kure, da kaj najdeš.

Da res, lepa izložbena okna bodo samo v okras Velenju in v prid potrošniku. Kar pogledjmo! Kadar si na izletu ogledujemo kakšno mesto, nehoti, posebno žene prav rade poškilimo po izložbenih oknih in če so ta zapeljivo skrivnostna, dokaj rade prestopimo prag trgovine. Prav obratno pa samo z vzdihom bežno vržemo pogled na šarasto okno in nehoti dodamo pikro pripombo.

Upam, da bo moj članek le našel majhno reakcijo in izložbena okna ne bodo več tako velik kontrast z lepo in smotno urejenim rudarskim Velenjem.

Nekaj v zvezi s pogrebi

Komunalno podjetje Velenje-Šoštanj, ki posluje v bivšem rudarskem domu, ima tudi pogrebno upravo. Pogrebna uprava posluje vsak dan od 6. do 14. ure. Vse zadeve v zvezi s pogrebi in grobovi lahko tu urediš. Treba je le, da prineseš dovolilnico za pokop umrlega, ki ti ga je izdal matični urad. Vse drugo bo uredila naša pogrebna uprava, povedal boš le, kako in kje želiš pokop umrlega.

Za svojce umrlih je zlasti važno, da imajo urejeno plačilo pristojbin za pogrebe.

Kakor veš, znaša najemniška doba za grobove deset let. Pristojbine se plačujejo v naprej. Tudi o tem vodi evidenco naša pogrebna uprava. Če veš, da je doba že potekla ali da pristojbine za tekočo dobo nisi poravnal, stopi v pisarno naše pogrebne uprave, da zadevo čimprej urediš ali pa poveš, da najemniške dobe ne nameravaš podaljšati. Za nas je to važno, ker potem vemo, da smemo grob prekopati in dati prostor v najem drugim. Naša pogrebna uprava pravkar zbira podatke o tem in bomo v prihodnjih dneh obvestili sedanje upravičence, da zapadle pristojbine poravnajo, sklenejo z nami podaljšanje najemniške dobe ali pa izjavijo, da najemnine ne bodo več obnovili. Čim prejmeš naše obvestilo, pridi in uredi zadevo v sporazumu z nami.

To naše obvestilo ne velja le za pokopališče v Velenju, marveč tudi za pokopališča v Šoštanju in Smartnem ob Paki.

Pogrebna uprava

ŠPORT

Priprave NK »Partizan-Rudar« za prvenstvo

Kot smo že poročali se je nogometna sekcija osamosvojila v samostojno nogometno društvo »PARTIZAN-RUDAR«. V ta namen je bil v nedeljo 18. III. 1962 ustanovni občni zbor, ki je zelo lepo uspel. Z osamosvojitvijo čakajo novi odbor in sploh vse članke novo ustanovljenega nogometnega društva zelo odgovorne naloge. Prva in najvažnejša naloga je brez dvoma obdržati še v pomladanskem delu prvenstva CNP prvo mesto. Z osvojenim prvim mestom v CNP bi imelo naše moštvo pravico sodelovati v kvalifikacijah za vstop v Slovensko consko ligo. Če bi se nam ta želja uresničila, bi lahko že v prihodnji sezoni gledali na stadionu v Velenju tekme z najboljšimi nogometnimi klubi v Sloveniji.

Z željo, da bi dosegli svoj cilj, se nogometaši NK »Partizan-Rudar« letos res vestno pripravljajo za pomladanski del prvenstva. To nam dokazujejo rezultati odigranih prijateljskih tekem. Moštvo je pričelo zunaj trenirati že v začetku meseca febru-

arja. Velenjčanom pa se je domače moštvo v pomladanski sezoni prvič predstavilo v prijateljski tekmi z NK Celjem, ki je bila 18. februarja 1962. Rezultat te tekme je bil 4:0 v korist gostov, kjer moramo upoštevati, da so naši nogometaši nastopili prvič.

V nedeljo 25. II. 1962 pa so naši nogometaši zabeležili prvo zmago proti NK »Fužinar« iz Raven na Koroškem. Končni rezultat te tekme je bil 3:1.

NK »Partizan-Rudar« se je udeležil tudi nogometnega turnirja, katerega je organiziral »Proletarec« v Zagorju v počastitev žrtv rudarske nesreče 11. III. 1961. Turnirja se je udeležil poleg Velenjskega Rudarja in domačega Proletarca še trboveljski Rudar, član SCL (Slovenske conske lige). Prvo mesto na turnirju je osvojil Rudar iz Trbovelj, drugo mesto Rudar iz Velenja in tretje mesto domači Proletarec. Rezultati pa so bili sledeči:

Rudar Trbovlje : Proletarec 3:0

in Rudar Trbovlje : Partizan — Rudar Velenje 1:0.

V tekmi z trboveljskim Rudarjem je sodnik oškodoval naše moštvo za čisto regularno doseženi gol, tako, da bi moral biti rezultat 1:1. Tri dni kasneje, v sredo 7. III. 1962 so naši nogometaši slavili na domačem igrišču pomembno zmago nad kompletnim prvim moštvom Kladivarja iz Celja. Rezultat tekme je bil 3:2 v korist Rudarja. V nedeljo 11. III. 1962 je Rudar s povratno prijateljsko nogometno tekmo v Ravnah na Koroškem zopet osvojil dve točki. Tekmo je zmagal z rezultatom 2:1.

Naši nogometaši pa so bili uspešni tudi v prijateljski tekmi z Branikom iz Maribora, ki je bila v četrtek 15. III. 1962 na po-možnem igrišču v Velenju. Goste so premagali z rezultatom 3:1.

V zadnji tekmi, ki je bila v nedelje 18. III. 1962 pa je Rudar katastrofalno porazil pred »svojo publiko« NK Dravo iz Ptuja z rezultatom 7:0.

Do pričetka spomladanskega dela prvenstva, ki bo 1. IV. 1962, bo domači Rudar odigral še naslednje prijateljske tekme:

V četrtek 22. III. 1962 povratno tekmo z Branikom v Mariboru.

V nedeljo 25. III. 1962 dopoldne povratno tekmo z NK Celjem v Celju.

Iz gornjih rezultatov lahko sklepamo, da je Rudar za prvenstvo res dobro pripravljen, za kar imajo največ zaslug igralci, trener in upravni odbor društva. Razveseljiva je tudi ugotovitev,

da ima društvo na razpolago kar 18 igralcev za prvo moštvo.

Sigurno bo pristaše nogometa v Velenju zanimalo, če navedemo nekatere rezultate prijateljskih tekem naših najnevarnejših nasprotnikov v CNP:

Olimp : Rudar Trbovlje 2:11.

Rudar B Trbovlje : Olimp 3:0.

Olimp : Partizan Smartno ob Paki 1:2.

»Branik« Maribor : »Kovinar« Store 9:0.

»Kovinar« Store : »Branik« Maribor 1:5.

Ob vsem tem pa ima novoustanovljeni nogometni klub Partizan-Rudar mnogo problemov. Eden takšnih problemov so vsakakor finančna sredstva. Društvo je z osamosvojitvijo ostalo brez vsakih finančnih sredstev. Ta problem skuša novi upravni odbor rešiti z vključitvijo podpornih članov, ki naj bi redno plačevali mesečno članarino. V ta namen pa bo dobil vsak podporni član legitimacijo s katero bo imel popust pri vstopnini. Vsak Velenjčan, ki se bo vključil kot podporni član v nogometno društvo, bo s tem neposredno pomagal pri razvoju in dvigu tega priljubljenega športa.

Izrabljamo prilžnost in se v imenu društva zahvaljujemo vsem, ki so pristopili k našemu društvu kot podporni člani in vsem tistim, ki še bodo pristopili.

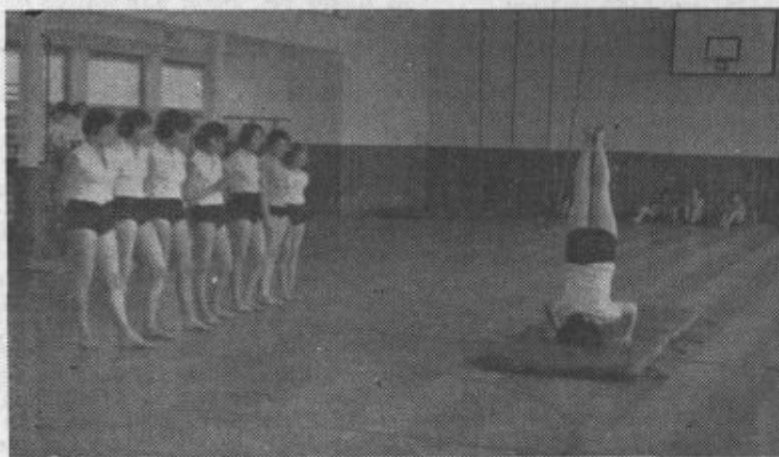
Jugoslovanske pionirske igre

Ker so letošnje pionirske igre namenjene predvsem telesno-vzgojnemu udejstvovanju, je tudi delo z mladino na šolah mnogo bolj pestro in razigrano.

V okviru te široke akcije, ki žal sloni le na ramenih prosvetnih delavcev, so velenjski učenci

učencev in učenk (iz vsake šole po 20) pa je zastopalo svojo šolo na občinskem prvenstvu v Šoštanju.

Zadnji dnevi februarja so bili posvečeni vajam na orodju. Skoraj vse šole so pred občinskim tekmovanjem izvedle razredna

Skupina pionirk na občinskem prvenstvu med izvajanjem proste vaje.

imeli že kar precej tekmovanj. Čeprav je muhasta zima zelo nagajala in preprečila izvedbo široko zasnovanih zimsko-športnih programov med počitnicami, so učenci osnovne šole Miha Pintar-Toledo imeli v mesecu februarju dvodnevno smučarsko tekmovanje na Kozjaku. Blizu 50 pionirjev je preizkusilo svoje sposobnosti v smuku in veleslalomu. Nekaj dni za tem smo imeli (na istem) Paškem Kozjaku tudi občinsko prvenstvo v veleslalomu, ki se ga je udeležilo 45 učencev in učenk iz 5 šol naše doline. Med ekipami so bili najbolj uspešni pionirji in pionirke iz Belih vod, med posamezniki pa je zasedel I. mesto Cepin Franc iz Velenja.

Sredi februarja so velenjski pionirji tekmovali tudi v metu medicinke. Preko 100 najboljših

prvenstva. 28. februarja je bilo v telovadnici na osnovni šoli v Velenju občinsko prvenstvo v telovadnem mnogoboju. Pionirji in pionirke so tekmovali v prosti vaji, preskoku, plezanju, vaji na drogu in nizki gredi.

Najuspešnejši so bili pionirji in pionirke iz osnovne šole Šoštanj I., ki so med ekipami zasedli I. mesto. Velik napredek je bilo opaziti tudi pri učencih osnovne šole Miha Pintar-Toledo, saj so zasedli II. mesto.

Takšnih in podobnih tekmovanj in manifestacij bo še veliko. Vendar jedro programa JPI ni samo v množičnih tekmovanjih in nastopih, temveč tudi v gradnji novih športnih igrišč in telovadišč. Za uredništev teh nalog pa bo nujno potrebno širše sodelovanje in pomoč delovnih kolektivov.

Sindikalno prvenstvo celjskega okraja v skokih

Letos je bila izvedba tega prvenstva poverjena Smučarskemu klubu društva PARTIZAN-RUDAR Velenje, vršilo pa bi se naj na 30 metrski skakalnici v Velenju. Sneg, ki je zapadel predhodni teden, je omogočil dobro pripravo 30 metrske in 45 metrske skakalnice. Skoki skakalcev na treningu so dokazovali odlično formo tako, da so prireditelji prepričani, da bo publika lahko v polni meri prišla na svoj račun, posebno pri skokih na 45 metrski skakalnici. Zal pa je v nedeljo, dne 4. marca dež onemogočil prireditve in jo je bilo treba

preložiti na naslednjo nedeljo 11. marca na Paški Kozjak. Lepo vreme ves teden je obetalo, da se bo tekmovanje lahko v redu izvedlo, vendar je v nedeljo zjutraj spet dež neprijetno presenetil vse udeležence. Ker pa je bila na skakalnici debela plast snega, je uspelo tokrat prirediteljem do kraja izvesti. Zaradi razmočenega snega so bili skoki precej krajši kot običajno, vendar so bili gledalci priča nekaterim prav lepo izvedenim skokom. Posebno zanimiva je bila borba med Svener Maksom iz Velenja ter bratom Zager iz Šoštanja in Zilnik Jankom iz

Kajakaši so pričeli

Ne da se več odlašati, sneg še ni čisto skopnel, toda veslaški klub ima za leto 1962 predvideno veliko spustov po tekočih in včasih tudi celo po divjih vodah.

En tak spust, čeprav ni to vedno regata ali kako drugo tekmovanje, ampak samo nabiranje izkušenj na tekočih vodah, zahteva od kajakaša veliko vzdržljivost in korajže. Ne da se vodno prenašati čolne preko naravnih ali umetnih preprek v vodi. Tako prenašanje vzame kajakašu mnogo dragocenejšega časa. Tega pa imamo večinoma le ob nedeljah.

Da bi nabrali čim več kondicije in izkušenj, so člani veslaškega kluba pričeli s treningi na tekoči vodi, in to kljub slabemu vremenu v nedeljo, 11. marca. Za začetek je bila izbrana najboljša reka Paka. Paka je od Šoštanja naprej pa do izliva v Savinjo pod Smartnem ob Paki tipična miniatura šolska reka. Za začetni trening si je grupa izbrala teren med Šoštanjem in Paško vasjo.

Trening je zelo zahteven. Na mesto je treba priti že, ko je še tema. Le tako se lahko do popoldanskega vlaka vsi zvrstijo z oziranjem da pride na 1 razpoložljivi kajak 4 člani.

Trening sam je povezan z marsikatero mrzlo kopeljo. Potrebno je precej priprav, zraven pa mora imeti vsak član rezervno perilo, obleko veslo in podobno.

Klub ima letos v planu spuste po tekočih in divjih vodah v skupni dolžini spustov 80 do 100 km, in to na poteh: Zidani most — Zagreb, Ljubljana — Zidani most, Celje — Zidani most, Dravograd — Ptuj itd.

Ce bodo zagotovljena denarna sedstva, mislimo letos poslati v tečaj dva svoja najboljša člana — enega na mirne vode, morebiti v mariborski klub Sidro, drugega pa na divje vode na Sočo v Novo Gorico. Oba bosta zastopala tudi domači Partizan Rudar na raznih

tekma in pa prevzela mesto trenerja v klubu.

Za tak tečaj je potrebno izpolniti gotove norme, ki so povezane z veliko truda v treningih.

Omenil bi samo primer tekmovalca na mirnih vodah za kratke proge:

Plan treninga za kratke proge na mirnih vodah.

1. teden:
 1. dan — 3 km veslanja;
 2. dan — 4 starti in 1200 m veslanja;
 3. dan — 8 startov in 2000 m veslanja;
2. teden:
 1. dan — trening tekma na 1200 m in 4 starti;
 2. dan — 3,5 km veslanja in 8 startov;
 3. dan — 500 m hitre vožnje in 1 trening tekma na 600 m.
3. teden:
 1. dan — 2 trening tekmi na 800 m, 6 startov in 2 km veslanja;
 2. dan — 8 startov in 3,5 km veslanja;
 3. dan — 800 m hitre vožnje in 500 m veslanja;
4. teden:
 1. dan — 6 startov in 2 trening tekmi na 1200 m;
 2. dan — hitra vožnja na 1200 m, 6 do 8 startov, in 2 trening tekmi na 600 m;
 3. dan — 5 km veslanja in 6 startov;
5. teden:
 1. dan — 2 trening tekmi na 1500 m;
 2. dan — 4 do 6 startov in 3,5 km veslanja;
 3. dan — 2 trening tekmi na 800 m, 1 trening tekma na 600 m in 1 trening tekma na 1200 m.
6. teden:
 1. dan — 5 km veslanja;
 2. dan — 6 startov, hitra vožnja na 1500 m, 2 trening tekmi na 400 m;
 3. dan — hitra vožnja na 800 m in 2 trening tekmi na 1500 m.

Celja. Slednji si je z padcem pri tretjem skoku zapravil še boljše uvrstitve.

Tehnični rezultati:

Sindikalno prvenstvo (19 tekmovalcev)

1. Svener Maks RL Velenje; 20, 20,5 in 21 m — 196,4 točk
Zager Roman TE Šoštanj; 20,5 21 in 20 m — 196,4 točk.
 2. Zager Tone, Metka Celje, 20, 17 in 19 m — 187,9 točk.
 3. Zilnik Janko, Ingrad Celje; 19, 17,5 in 20 m — 185,4 točk.
- Ekipni pokal je osvojila ekipa RL Velenje in sicer v sestavi Svener Maks, Spegel Karl in Zohar Stefan s skupno 558 točkami.

Tekmovanje pionirjev (14 tekmovalcev)

1. Javornik Jože, Part. Rudar, Velenje; 16,5, 17 in 14,5 m — 186,6 točk.
2. Murnik Rudi, I. osn. šola, Šoštanj; 17,5, 14 in 14 m — 179,5 točk.
3. Jakob Marjan, Partizan Vojnik; 11, 12,5 in 11,5 m — 155,1 točk.

Izven konkurence je tekmovalo še 6 mladincev pri katerih je bil najboljši Postrak Edo iz Sentjurja s 184,6 točkami.

Za smek...

ŠOFERSKA

»Francelj, a veš, da je moja naredila šoferski izpit?«

»Ne lom' ga! le kako je b'lo pa to mogoče?«

»Ja, nardila ga je pa kon'c. Saj veš, kako gre ta reč. Malo se zasmeje, malo zavzdihne, izterja »usmiljenje in...«

»Pa tako si bil prepričan, da bo pogrnila. Ja kaj boš pa sedaj ukrenil?«

»Eh, avto bom prodal, dokler je še čas!«

ZA KULTURNO HRANO JE PLAČAL

»Korl, kje si pa bil?«

»O, pozdravljen Jože! Kulturno hrano sem šel plačat.«

»To te pa sploh ne razumem.«

»Čisto enostavno. Poglej! Štiri karte za »prodano« po 350 dinarjev in štiri karte za »Mrtve« po 150 dinarjev.«

»Ja, saj to je pa 2000 din!«

»Ja, kaj hočeš, da se kulturno naješ, tudi stane!«

Navodilo za pravilno poslovanje vsem hišnim svetom

DRUŽBENO UPRAVLJANJE STANOVANJSKIH HIŠ

Po zakonu o stanovanjskih razmerjih upravljajo stanovanjske hiše v družbeni lastnini stanovanjci sami, ki so neposredno zainteresirani za vzdrževanje in popraviljanje hiš. S tem zakonom je bilo tudi na tem področju uvedeno družbeno upravljanje.

Hiše, izvzete iz družbenega upravljanja

Iz družbenega upravljanja so izvzete družinske hiše v državlanski lastnini in sicer tiste, ki imajo največ do dve stanovanji oziroma največ tri manjša stanovanja. Zakon o stanovanjskih razmerjih ima tudi glede upravljanja teh hiš potrebna določila zaradi vsklajenega obravnavanja in reševanja zadev s področja stanovanjske problematike.

Organi družbenega upravljanja

Zakon postavlja načelo, da so stanovanjske hiše, ki so v družbeni lastnini, pravne osebe, katerih organa družbenega upravljanja sta zbor stanovalcev z vlogo skupščine ter hišni svet kot operativni in izvršilni organ stanovanjske hiše.

Kdo predstavlja hišo kot pravno osebo?

Stanovanjsko hišo kot pravno osebo predstavlja predsednik hišnega sveta. Stanovanjska hiša kot pravna oseba je nosilec pravic in obveznosti, lahko toži in je tožena, sklepa pogodbe, itd.

Predsednik hišnega sveta prevzema obveznosti za hišo, za svoje delo pa odgovarja upravnim organom stanovanjske hiše.

Odgovornost za obveznosti

Za obveznosti stanovanjske hiše odgovarja hiša s svojimi skladi; če pa so posamezni deli v etažni lastnini, odgovarjajo za te obveznosti sorazmerno tudi lastniki takih posameznih delov.

Zbor stanovalcev

Zbor stanovalcev sestavljajo vsi polnoletni, to je nad 18 let stari stanovanjci hiše. V zbor stanovalcev spada tudi tuj državljan, ki je v delovnem razmerju z jugoslovansko pravno osebo ali z jugoslovanskim državljanom ali pa ima dovoljenje za samostojno dejavnost.

Več manjših sosednih stanovanjskih hiš v družbenem upravljanju ima lahko skupen zbor stanovalcev. Tak zbor stanovalcev ima lahko tudi ena večja in ena ali več manjših stanovanjskih hiš v družbenem upravljanju, ki so v sosedstvu te večje hiše ali pa več stanovanjskih hiš, če večina stanovalcev vsake posamezne hiše to zahteva, brez take zahteve pa, če poprej za to izjavijo stanovanjci vsake posamezne hiše.

Stanovanjske hiše, ki imajo skupen zbor stanovalcev in sku-

pen hišni svet, so ena pravna oseba, medtem ko ostanejo skladi vsake posamezne hiše ločeni.

Naloge zbora stanovalcev

Zbor stanovalcev voli iz svojih vrst člane hišnega sveta. Izvoljene člane lahko odpokliče, če le-ti ne opravljajo v redu svojih dolžnosti. Zbor stanovalcev tudi predpiše natančnejša pravila o izvrševanju hišnega reda, sklepa o letnem predračunu dohodkov in izdatkov stanovanjske hiše, obravnava splošno poročilo o poslovanju hišnega sveta in sklepa o njem ter sprejema sklepe in daje mnenje o vprašanjih v zvezi s stanovanjsko hišo, ki mu jih predloži hišni svet.

Kdaj se zbere zbor stanovalcev

Zbor stanovalcev se zbere, kadar ga skliče hišni svet. Mora pa biti sklican, kadar to zahteva najmanj tretjina polnoletnih stanovalcev, vsekakor pa v začetku vsakega leta, ko je treba izvoliti (nov) hišni svet, sklepati o predračunu in podobno.

Zapisnik

O zboru stanovalcev se mora pisati zapisnik.

Vsebina in oblika zapisnika

Zapisnik zbora stanovalcev naj bi bil takle:

ZAPISNIK

zbor stanovalcev stanovanjske hiše (stanovanjskih hiš) v Vele-
nju, št.
ulica ki je bil dne
v prostorih
Začetek zbora: ob uri.
Navzoči:

Odsotni:

Dveni red:

1. volitev delovega predsednika, zapisnikarja in dveh overovalcev zapisnika;
2. poročilo predsednika hišnega sveta;
3.
4.

itd.

Razno.

Nato sledi kratek in točen opis poteka zbora, po predhodni ugotovitvi o njegovi sklepčnosti. Navesti je treba kratko vsebino razpravljanih in predlog posameznikov k vsaki točki dnevnega reda posebej.

Ob koncu vsake točke sledi morebitni sprejeti sklepi in po potrebi ugotovitve, kdo jih bo izvršil.

Zaključek zbora ob uri.
Podpis: Podpis:
zapisnikar predsednik zbora

Hišni svet

Vsaka stanovanjska hiša v družbenem upravljanju ima praviloma poseben hišni svet, razen v primerih skupnega hišnega sveta. V takih primerih velja smiselno isto, kar je bilo rečeno za skupen zbor stanovalcev.

Naloge hišnega sveta

Hišni svet, ki upravlja stanovanjsko hišo, opravlja zlasti naslednje zadeve:

1. skrbi za tekoče vzdrževanje hiše kot celote in za tekoče vzdrževanje skupnih prostorov ter za to, da se vzdržujejo posamezna stanovanja v dobrem stanju;

2. odloča v mejah letnega načrta o popravilih in prezidavah;

3. skrbi za smotrno uporabo in ureditev stavbne parcele, na kateri stoji hiša;

4. odloča o uporabi sklada hiše;

5. sklepa o letnem predračunu dohodkov in izdatkov in o letnem zaključnem računu hiše ter ju predloži v potrditev zboru stanovalcev;

6. skrbi za redno pobiranje in delitev stanarine v skladu z določbami zakona in drugih predpisov;

7. odloča v mejah veljavnih predpisov o objavah, oglasih, napisih in reklamah, ki naj se izobesijo oziroma namestijo v hiši;

8. sklepa stanovanjske pogodbe z nosilci stanovanjskih pravic kot predstavnik stanovanjske hiše na podlagi odločbe stanodajalca s katero ta oddaja stanovanje;

9. odpoveduje stanovanjske pogodbe;

10. sklepa z uslužnostnimi servisi pogodbe o opravljanju posameznih poslov;

11. sklepa in odpoveduje delovno pogodbo s hišnikom in hišnim upraviteljem ter nadzoruje njuno delo.

Hišni svet opravlja tudi druge zadeve, ki mu jih nalagajo ta zakon in drugi predpisi v zvezi z upravljanjem in vzdrževanjem hiše.

Hišni svet mora predložiti zboru stanovalcev pred koncem leta predlog predračuna dohodkov in izdatkov stanovanjske hiše za naslednje leto in zaključni račun za preteklo leto.

Hišni svet lahko skliče zbor stanovalcev, da se z njim vnaprej posvetuje o vseh važnejših vprašanjih v zvezi s stanovanjsko hišo.

V začetku novega koledarskega leta poda hišni svet zboru splošno poročilo o svojem poslovanju v preteklem letu.

Hišni svet mora predložiti zaključni račun zboru stanovalcev v potrditev.

Naloge hišnega sveta ob koncu oziroma v začetku leta

Osnovne naloge, ki jih mora opraviti hišni svet ob koncu oziroma v začetku vsakega leta so:

1. pripraviti predračun dohodkov in izdatkov;

2. pripraviti poročilo o poslovanju hišnega sveta za preteklo leto in zaključni račun;

3. sklicati v začetku leta zbor stanovalcev zaradi volitev novega hišnega sveta;

4. na zboru stanovalcev izvoliti hišni svet oziroma njegove člane, takoj nato pa predsednika in namestnika predsednika;

5. obvestiti stanovanjski organ občinskega ljudskega odbora o izvolitvi predsednika hišnega sveta in njegovega namestnika s sporočilom njunih imen;

6. določiti podpisnike, ki bodo v imenu hišnega sveta podpisovali naloge banki, kakor tudi način podpisovanja teh nalog;

7. sporočiti banki osebe, ki jih je hišni svet pooblastil za podpisovanje nalogov pri banki in deponirati njihove podpise.

Sestava hišnih svetov

Hišni svet ima 3-7 članov, če zbor stanovalcev ne sklene, da ima lahko hišni svet več kot 7 članov.

Člani hišnega sveta izvolijo iz svoje srede predsednika in njegovega namestnika. Predsednik hišnega sveta predstavlja hišni svet, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik. Oba lahko pooblastita koga drugega, naj ju zastopa v posameznih pravnih razmerjih.

Kdo je lahko član hišnega sveta

Za člane hišnega sveta so lahko izvoljeni le polnoletni stanovanjci in to le po en stanovalac iz posameznega stanovanja. Lahko so izvoljeni tudi tuji državljan pod pogojem, ki smo jih že navedli.

Članstvo v hišnem svetu je častna funkcija

Po načelih o družbenem upravljanju so glede pravic in dolžnosti članov organov družbenega upravljanja dolžnosti članov hišnih svetov častne in zato ti člani nimajo pravice na kako povračilo ali plačilo zaradi opravljanja te funkcije.

Predstavniki v hišnem svetu

Državni organ, zavod ali gospodarska organizacija, ki je prispevala k vzdrževanju stanovanjske hiše, ki je v družbenem upravljanju ali njenih posameznih delov, lahko določi v hišni svet svojega predstavnika s pravicami in dolžnostmi člana hišnega sveta. To velja tudi za tistega, ki je sezidal hišo v družbenem upravljanju, ki se šteje za novo, čeprav ne prispeva k njenemu vzdrževanju.

Mandat članov hišnega sveta

Mandat članov hišnega sveta traja eno leto in se člani volijo v začetku vsakega leta. Na izpraznjeno mesto se voli med letom nov član hišnega sveta.

Odgovornost članov hišnega sveta

Člani hišnega sveta odgovarjajo stanovanjski hiši kot pravni osebi za škodo, prizadejano namenoma ali zaradi velike malomarnosti in to kot člani hišnega sveta.

Nadzorni odbor

Predpisi ne predvidevajo posebnih nadzornih odborov, ki naj bi pregledovali finančno poslovanje hišnih svetov. V praksi pa Nadaljevanje na 10. strani

Nadaljevanje o hišnih svetih s prejšnje strani

zbori stanovančev volijo istočasno kot člani hišnega sveta tudi navadno tričlanski nadzorni odbor. Ta nadzira delo hišnega sveta, poda o tem poročilo na letni skupščini ter predlaga razrešnico.

Po zakonu o stanovanjskih razmerjih sicer nadzoruje zakonitost dela hišnih svetov stanovanjski organ občinskega ljudskega odbora.

Letni predračun dohodkov in izdatkov

Hišni svet mora sestaviti letni predračun dohodkov in izdatkov najkasneje do 15. januarja v letu. Ta predračun mora potrditi zbor stanovančev.

Sestava letnega predračuna

Hišni sveti morajo pri sestavljanju letnega predračuna dohodkov in izdatkov hiše gledati na to, da so zadovoljene potrebe, za katere je sklad namenjen. Zlasti si morajo prizadevati glede na sklad hiše, ki je za upravljanje, vzdrževanje in za popravila, da zbere dovolj sredstev za velika popravila, torej je nujno zelo gospodarno trošiti sredstva tega skupnega sklada.

Administrativno poslovanje hišnega sveta

Hišni svet mora o sklepih, sprejetih na svojih sejah pisati zapisnike, dalje mora sporočiti pismeno stanovanjskemu organu občinskega ljudskega odbora izvolitev predsednika hišnega sveta in njegovega namestnika, skrbeti mora, da ima vsaka hiša pri hišniku, če tega ni pa na vidnem mestu v hiši, nabit seznam nosilcev stanovanjske pravice vsake hiše.

Seznam nosilcev stanovanjske pravice

Seznam nosilcev stanovanjske pravice mora obsegati imena in priimke nosilcev stanovanjske pravice, člane hišnega sveta ter ime in priimek hišnika. Drugih podatkov seznam ne sme imeti. Seznam mora biti pri hišniku, ali pa nabit na vidnem mestu.

Upravitelj hiše

Hišni svet lahko postavi v veliki hiši s soglasjem stanovanjskega organa upravitelja hiše. Ta skrbi za vzdrževanje hiše, za redno pobiranje stanarine in najemnine ter za njeno delitev in nadzoruje delo hišnika. Za delo dobiva ustrezno nagrado.

Hiša brez hišnega sveta

V primerih, če hišni svet ni izvoljen ali ne opravlja svojih nalog, določi stanovanjski organ osebo, da opravlja v imenu hišnega sveta nujne zadeve na stroške stanovanjske hiše. Ta oseba opravlja te naloge dokler ni izvoljen hišni svet oziroma, letno ne začne opravljati svojih nalog.

Hišni sveti in servisi

Hišni svet lahko prepusti s pogodbo dela s katerimi naj se izvršijo njegovi sklepi, servisom. Zlasti lahko prepusti servisom pisarniška, finančna, tehnična in druga strokovna dela, tehnično nadzorstvo nad obrtnimi in drugimi deli in pravna dejanja za hišne svete. Za slednja veljajo določbe zakona o odvetništvu, ki se nanašajo na pravno pomoč državljanom.

Katera dela lahko opravlja servis stanovanjske skupnosti za hišni svet

Hišni sveti lahko prenesejo s pogodbo na servise stanovanjske skupnosti administrativne, finančne, tehnične in druge strokovne posle, da jih opravljajo za račun hišnega sveta. Ne morejo pa nanje prenesti tistih funkcij, ki spadajo v pristojnost hišnega sveta kot organa družbenega upravljanja.

Hišni svet in hišni upravitelj

Velja isto kot za hišne svete in servise.

Nadzor zakonitosti dela hišnih svetov

Zakonitost dela hišnih svetov nadzoruje stanovanjski organ občinskega ljudskega odbora ali od njega ustanovljena posebna inšpekcija. Stanovanjski organ lahko zadrži izvršitev sklepa hišnega sveta, ki je v nasprotju z ve-

ljavnimi predpisi. Zoper tak sklep se lahko hišni svet pritoži na stanovanjski organ okrajnega ljudskega odbora in to v 15 dneh od dneva vročitve sklepa prvostopnega organa. Hišni svet izvede zadržani sklep, če drugostopni stanovanjski organ ne potrdi sklepa stanovanjskega organa občinskega ljudskega odbora

v 30 dneh od vložitve pritožbe. Nadzorni organ nadzoruje zlasti delitev stanarine in finančno poslovanje hišnih svetov.

Oprostitev hišnih svetov vseh taks

Hišni sveti so oproščeni vseh taks, ki jih predpisuje zakon o taksah.

V MESECU MARCU SO BILI SPREJETI V SLUŽBO PRI RLV NASLEDNJI:

V jamo:

Vajsenbah Vinko, kvalificiran kovač in Koradej Jakob, nekvalificiran kopač.

Klasirnica:

Težak Janez, nekvalificiran delavec in Ošlak Mirko, nekvalificiran delavec.

Gradbeni obrat:

Perić Stjepan, nekvalificiran gradbeni delavec; Dreznjak Ladislav, nekvalificiran gradbeni delavec; Pavlović Mirko, nekvalificiran gradbeni delavec; Hamulić Hašim, nekvalificiran gradbeni delavec; Perić Ratko, nekvalificiran gradbeni delavec; Perić Nikola, nekvalificiran gradbeni delavec; Šopar Josip, polkvalificiran železokrivce; Bombek Stanek, kvalificiran zidar; Horvat Franjo, nekvalificiran gradbeni delavec; Abdić Hasan, nekvalificiran gradbeni delavec; Jančec Ignac, nekvalificiran gradbeni delavec; Rednak Alojz, nekvalificiran gradbeni delavec; Novak Josip, nekvalificiran gradbeni delavec; Kocijan Juri, nekvalificiran gradbeni delavec.

Zunanji obrat:

Borovšak Jožica, nekvalificirana delavka in Škarja Rozalija, nekvalificirana delavka.

IRŠ:

Štajner Marija, nekvalificirana delavka — snažilka.

»EFE«:

Ošlovnik Anton, nekvalificiran delavec.

Avtopark:

Završnik Ivan, šofer in Pražnik Bruno, avtomehaničar.

V MESECU MARCU SO ODŠLI IZ PODJETJA:

Ograjenšek Franc, v JLA; Čarter Jože, disciplinsko odpuščen; Dobnik Franc, v JLA; Štrakič Nada, na lastno željo; Brglez Ivan, samovoljno; Detoni Josip, v JLA; Gavez Ivan, v JLA; Hribaršek Ivan, v JLA; Jakob Ignac, v JLA; Krajnc Avgust, v JLA; Kozjak Miroslav, v JLA; Koželjnik Jože, v JLA; Krajter Vili, v JLA; Pesjak Jože, v JLA; Rebernik Adolf, v JLA; Sešel Alojz, samovoljno; Šoštaric Janez, po odpovedi podjetja; Višner Hubert, v JLA; Vrčkovnik Jože, v JLA; Senkiš Stanek, poizkušnja; Bonač Andrej, samovoljno; Črep Franc, samovoljno; Sprajc Stana, sporazumno; Borković Franjo, v JLA; Majcen Franc, samovoljno; Vrbec Josip, v JLA; Horvat Jože, samovoljno; Zaluberšek Franc, samovoljno; Jančec Ivan, v JLA; Hudournik Valter, v JLA; Petrič Franc, v JLA; Uratnik Miha, v JLA; Grabner Alojz, v JLA; Kamšak Alojz, v JLA; Blažič Janko, v JLA.

Vsem, ki so odšli v JLA želimo srečno pot!

TEKAVEC JOŽE

Stopil je v kuhinjo, ko je mati pripravljala zajtrk. Malo se je zamislil, potem pa je stopil k njej in ji dejal: »Danes moram pripraviti zajtrk za dva več.« Mati ga je pogledala, se nasmehnila in vprašala: »Ali se nam je družina povečala?« Lojze je naredil nekaj korakov po kuhinji, se ustavil pred materjo in dejal: »Pravil sem ti že, da boš morala kuhati za naše ljudi, kadar se bodo zadrževali pri nas. Nocoj sta prišla dva tovariša in bosta nekaj dni v Ravniku. Za ta čas jima bo treba kuhati. Hrano bom dostavljal kar sam, da bom pazil na konspiracijo, kajti zelo moramo biti previdni, da se ne kompromitiramo. Če bi nas pri tem zasledil sovražnik, bi se kmalu znašli v zaporu.«

Opoldne se je Lojze zopet pripravil, da bo odnesel kosilo tovarišema. Skrbelo ga je, kako naj odnese, da ne bo kdo uganil, kaj prenaša. V glavo mu je šinila dobra misel. V hlevu so imeli svinjo, ki je čakala na mladiče. Tej svinji je Lojzetova sestra Mimi donasala hrano. Lojze je rekel sestri: »Vzemi škaf, s katerim nosiš svinji. V ta škaf postavi posode s hrano in odnesi v hlev, jaz pa bom potem odnesel na kozolec. Sestra je res postavila skodelice s hrano v škaf in odnesla v hlev. V hlevu jo je čakal Lojze, vzal skodelice in jih postavil v slamorezni koš, v katerem so nosili rezanico za živino, previdno ga je zasuknil na hrbet in odnesel hrano na kozolec. Ko sta Fric in Florjan pojed-

la, je Lojze postavil skodelice nazaj v koš, istega natlačil s senom in odnesel v hlev. Iz hleva pa je sestra Mimi odnesla skodelice v kuhinjo na isti način, kot jih je prinesla v hlev. Na ta način se je donasala hrana in odnasale skodelice nazaj vse dotlej, dokler so bili ilegalci na kozolcu. Tudi pozneje se je tako prenasala hrana vsem ilegalcem, ki so se zadrževali v Ravniku.

Po kosilu je odšel Pepe na kozolec, kjer sta se nahajala Fric in Florjan. Kmalu je prišel tudi Lojze, za njim pa še ostala dva tovariša. Najprej so se eden drugemu predstavili. Tovariša sta se predstavila pod svojimi illegalnimi imeni, ker takrat nihče ni hotel izdati svojega pravega imena. Vršilo se je vse v strogi kon-

spiraciji, da ne bi prišlo do kake »provale«. Po kratkem premoru je prvi spregovoril Fric. Dejal je: »Tovariši, zdi se mi potrebno, da najprej poročate, kakšno je politično stanje v vašem kraju. Na osnovi politične situacije se bomo pogovorili kako bomo delali v bodoče.«

Vsi štirje so se spogledovali in čakali eden na drugega, na odgovor. Nobeden od njih ni znal prikazati dejanskega političnega stanja. Nekaj časa je trajala grobna tišina, potem se je oglašil Lojze: »Radi bi poročali, a ne vemo kako začeti.« Fric je rekel: »Povejte to, kaj ljudje mislijo o okupatorju, kako gledajo na Italijane, kaj govorijo o osvobodilni fronti, o partizanih, kako čitajo našo literaturo, kako delate politično med ljudmi itd. itd.«

Lojze je odgovoril: »Ljudje že od nekdaj sovražijo Italijane. O partizanih in osvobodilni fronti se slišijo dobri komentarji.